

DARBININKAS

Išrodo mums, jog nėra la-
biau pageidaujamo, kaip to,
kad dauginūs skalčius tu, ku-
rie gali ant gero sunaudoti sa-
vo raštiskus gabumus ir kad
geri laikraščiai kuodidžiausia
išsiplatintų, taip kad kiekvie-
nas kasdieną turėtų gero skai-
tymo kuriame pamokinama,
sustiprinama ir pakeliama
kriščiūniskos dorybės.
Popiežius Benediktas XV.

Veltui jūs statysite bažny-
čias, veltui remsite misijas,
veltui steigsite mokyklas —
visi tie jūsų darbai, visos tos
jūsų pastangos nueis niekais,
jei jūs nesugebėsite vartoti ap-
sigynimui ir užpuolimui to tin-
kamo ginklo, kokiuo yra gry-
noji ir tikroji katalikiškoji
spauda.

Popiežius Pijus X.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 97 | 139 |

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., RUGPIUČIO (AUGUST) 19 d., 1916 m.

Aukų rinkėjai laike Tag Day balandžio 15 d. š. m. Bostone. Viduryje matosi gerb. kun. Tamas Žilinskas, po jo dešine sėdi advokatas George Shields (amerikonas), po kaire p. Mikolas Venis Tautos Fondo skyriaus pirmininkas. Šie trys vyrai daugiausia pasidaravo gavime ir surengime Tag Day.

Prezidentas remia darbininkus.

PREZIDENTAS TARSIS SU PREZIDENTAIS.

Prez. Wilson pasiūkė j Baltuosius Rūmus geležinkelių darbininkų komitetą iš 640 vyrų, išdėstė susitaikinimo planą. Prezidentas pripažino, jog kompanijos turi sutikti i-vesti 8 valandų darbo dieną. Bet kompanijų atstovai pasirodė kieti, kaip akmuo ir nei klausyti nenori. Tai dabar prezidentas atsišaukė j geležinkelių kompanijų prezidentus, kad šie palaikytų darbininkų ir prezidento pusę. Prezidentas pakvietė kompanijų prezidentus j Washingtoną pasitarti apie tą reikalą.

Jei kompanijų prezidentai nesutaukys su Suvenytų Valstijų prezidentu, tai tuomet prez. Wilson kreipsis j finansines istaigas, kurios yra inėšios savo kapitalus j geležinkelių kompanijas.

Jei jau visos prez. Wilsono pastangos neišduos vaisių, jei kompanijos nenusileis, tai tuomet jis atsišauks j visuomenę. Išrodys, kaip jis rūpinosi sutaukinti abi puses ir prašys visuomenės pakelti savo balsą prieš kompanijas, kad išvengtų neišpaskyto streiko.

Kai kompanijos nenusileidžia, tai Sv. Valstijų kongresas ėmė akylai tēmyti dalykų bėgi.

Sis yra didžiausias susikirtimas tarp darbo ir kapitalo. Kartu protingaisiais keliais vedamas prie atsakančio abiem pusēm sutaukymo.

PABRANGS DUONA.

Didžiųjų kėpyklų savininkai visose valstijose tariasi pakelti duonos kainą. Už penkcentinį kepalą imsia 6c. Kaina bus pakelta kartu visoje šalyje.

PRANAŠAUJA NEPAGADA.

Winsted, Conn. — R. Phea, oro spėjikas, sako, jog jau reikia apsirūpinti pirštinaitemis. Sako šalčiai greit prasidės. Sako nuo 22 iki 25 š. mėnesio bus šalta ir aiški. Paskui seks viesulos. Rugsėjo pradžioj temperatūra būsianti žemiau normalios.

Sujudo anglai.

LAUZIA VOKIEČIŲ LINIJĄ.

Tulą laiką Francijoj nei viena pusė nedarė didelių atakų, o ėjo tik dideli bombardavimai. Dabar anglai ir francūzai trenkė j vokiečių linijas ir su negirdėtu smarkumu antpuldinėja ant priešininkų pozicijų.

Prieš didžias atakas anglai varė pragarinę bombardavimą. Tai paskui, kai anglai darė atakas, tai nekuriuose pozicijose nebesą nei vieno sveiko vokiečio — visi žuvo, buvo užmušti. Svarbiausius nuoveikalius anglai ir francūzai padarė pirmą dieną ties Maurepas ir Clery. Veliau anglai pasivarė pirmyn j šiaurės vakarus nuo Barentin. Paskui vokiečiai darė šešias smarkias atakas, kad atsiimti netektas pozicijas. Panešė neišpaskytus nuostolius, bet nieko nepešė.

RUSŲ FRONTE DALYKAI PASLAPTYBĖJE.

Per pastarąsias dvi dieni rusų oficialiai pranešimai buvo labai trumpi su dadėkiais „nieko svarbaus neatsitiko.“ Berline ir Vienoj ir-gi nieko neskelbiama. Viskas paslapytyje apsidūrė. Galimas daiktas, kad abi pusi dabar skubiai taikos prieš patį baisiausį susitaikinimą; o taip-gi galimas daiktas, kad eina dideli mūšiai ir nesimato kurioj pusėj bus višas. Paskutiniame vokiečių pranešime skelbiama, jog Galicijoj Zalocze apskirtyje rusai darė baisias atakas prieš austrus.

NUSKANDINO 74 LAIVŲ.

Vokiečių valdžia paskelbė, jog per liepos mėnesį priešininkų prekinių laivų nuskandinę 74.

NEUŽVES DIPLOMATINIŲ RYŠIŲ.

Anglijos premieras Asquith parlamente išsitarė, jog Anglija nepradės su Vokietija diplomatinių ryšių ir karei pasibaigus, kol Vokietija užgana nepadarys už nugalabinimą kap. Fryatt. Tasai Anglijos kapitonas pateko vokiečiams i nelaisvę. Vokiečiai jį nugalabino už tai, kad jis bandęs nuskandinti vokiečių submariną.

Mate submariną.

DEUTSCHLAND PLAUKIA NAMO.

Prekinis vokiečių submarinas išplaukė iš Baltimore rugpj. 2 d. Nuo to laiko nieko apie jį nebuvo girdėti. Bet dabar pribuvo Bostonan Anglijos garlaisvis Sachem ir jo jurininkai matę Deutschlandą plaukiant pilnu greitumu viduryje vandenyno.

Kai Sachem ėmė plaukti linkui to submarino, tai jis murktelejo po vandeniu.

SUBMARINAS MUZEJUJE.

J New Yorko muzėjų istorijos dr-jos pateko submarinas Holland. Tai buvo pirmas submarinas Suvenytose Valstijose.

TAI BENT SKOLOS.

Europos kariaujančių tautų valstybės išskiriant Bulgariją ir Turkiją skolino \$43.000.000.000. Tiek paskolos užtraukė laike dviejų metų karės. Jų skolų prieš karę buvo \$26.190.000.000. Gyventojų prieš karę visose šešiose kariaujančiose valstybėse buvo 408.500.000.

Tai prieš karę ant kiekvieno žmogaus skolos buvo \$64. O dabar ant kiekvieno žmogaus atsieina \$167.00. Tai yra jei gyventojai norėtų savo valdžių skolas išmokėti, tai turėtų visi dėti po \$167.

Francija kas mėnuo išleidžia karės reikalams \$397.000.000.

Gražūs pinigėliai.

KARALIUS TARĖSI SU PREZIDENTU.

Kai Anglijos karalius dabar lankėsi Francijoj, tai aplankė frontą ir darė kariuomenės apžvalgą. Po to karalius turėjo ilgą konferenciją su Francijos prezidentu Poincare.

PARDUODA PAČIAS.

Dabartiniai baltosios vergijos tyrinėjimai New Yorke parodė, jog buvo atsitikimų, kad vyrai visai netekę doros, o bėdos ir bėdnystės spaudžiamai pardudavo savo pačias j paleistuvystės namus. Tą pripažino baltosios vergijos agentai.

Mirė karalius.

MIRĖ KORESPONDENTŲ KARALIUS.

New Yorke — Mirė Richard F. Hamilton. Jis buvo neišpaskytai gausus laikraščių korespondentas. Todėl gavo vardą korespondentų karalius.

Per metus, kaip korespondentas jis parašydavo 2.000.000 žodžių. Jis nukalė daug naujų žodžių. Jis buvo didžiausias pasaulyje korespondentas. Turėjo neišpaskytą atmintį. Daug keliavo. Visame pasaulyje turėjo pažįstamų. Turėjo 200.000 tokių pažįstamų, kurių žinojo vardus ir pavardes ir bile kur sutikęs ant veido pažinojo.

Jis jau buvo sulaukę 70 metų amžiaus ir paskutinėmis dienomis nesveikavo. Tai buvo laikraštinkininkas veteranas.

APSIREIŠKĖ VAIKŲ PARALYZIUS.

Cambridgeporte, Mass. apsirgo du vaiku paraližium. Truputį anksčiau vienas vaikas buvo apsirgęs ta liga.

PLATINASI.

Nors oras žymiai atvėso, bet Philadelphiaj vaikų paraližius platinasi. Vis daugiau miršta ir daugiau apserga.

SMAUGIA REVOLIUCIJONIERIUS.

Po visą Meksiką nuo krašto iki krašto eina galabinimai sukilėlių. Ant karto ėlius būrius sušaudė. Juarezo mieste per tris dienas buvo sušaudyta 20 sukilėlių. Panašūs galabinimai eina po visus didesnius miestus.

Prieš Carranzą kyla žmonės ir rengiasi jį išmesti iš valdžios. Tokiu žiauriu galabinimu jis tikis užspausti judėjimą prieš jį.

SUDEGĖ KANAPĖS.

Ant salos Leyte, Filipinų salų grupos, mieste Taclopan sudegė sandėliai kanapių. Ten kanapių buvo prikrauta už \$375.000.

Filipinų salos yra pagarsėjusios savo kanapėmis.

UZMUŠĖ 5.

Elyria, O. — Greitasis traukinys suvažinėjo automobilių, kuriame buvo vienas vyras ir keturios moterys. Visi ant vietos buvo užmušti.

Pagavo šelmus.

SUSEKĖ PINIGŲ DIRBTUVĖ.

New Yorke susekta gabių žulikų šaika, kuri buvo įsteigusi požeminę dirbtuvę pinigams dirbti. Zadėjo padirbti \$1.000.000 popierinių pinigų ir paskui sunaikinti mašinas. Po to jau leisti svietan savo pinigų.

Suareštuota aštuoni žmonės. Dirbtuvė besanti puikiai išren-gta. Vien įrankiai ir spaudimo mašinos vertos \$2.000. Susektas taip-gi požeminis bravoras, kur buvo dirbami li-kieriai.

SULERYSTĖ VOKIETIJOJ.

Vokietijoj susekta didelė šulerystė pardavinėjime valgomųjų daiktų. Susekta 6 šulierių vadai ir 100 jų pagalbininkų. Tie šulieriai slapta gabendino visokius javus iš rytinės Prūsijos j Berliną ir ten parduodavo su 300 nuoš. pelno. Kviečius, rugius, miežius siuntė skryniose, užrašydami, jog jose yra mašinių dalykų, drabužiai ir tt. Keletas valdininkų ir stočių viršininkų toj šaiko radosi.

Vokiečių laikraščiai ragina valdžią atsakančiai nubausti tuos šulierius.

KĄ ATLIKO.

Marion, Ohio. — Baptistų pastorius J. A. Sutton, 68 metų amžiaus paskelbė, jog laike savo pastoravimo nuo 1874 metų surišo 685 poras, o palaidojo 1761 numirėlių.

ŽUVO 4 NUO ŽEMĖS DREBĖJIMO.

Italijoj įvairiose vietose buvo jaučiamas žemės drebėjimas. Mieste Rimini buvo užmušti 4 žmonės ir 30 sužeista.

PRIGĖRĖ VAIKAS.

Manchester, N. H. — Aštuonių metų vaikas braidžiojo Merrimack upėj. Jis netikėtai įstojo j duobę, murktelejo po vandeniu ir prigėrė.

VYRAS IKIREJO PER 2 SAVAITI.

Columbus, Ohio. — Lorena Freiburg pagyveno su savo vyru dvi savaiti ir reikalauja persiskyrimo. Sako, kad vyras visai jos nepaiso ir todėl jai nusibodė su juo gyventi.

GALI BUTI STAIGUS PASITRAUKIMAS.

Iš Rusijos fronto ateina neoficialių žinių apie dalykų stovį. Išrodinėjama, jog vokiečiai gali būti priversti staiga ir greitai marmėti iš Lenkijos, Lietuvos ir Kuršo.

Gen. Brusilovo žengimas pirmyn pietuose prieš austrus labai didin pavojun pastatė vokiečių fronto galą. Kuomet rusai toli pažengė pietuose, tai jie iš šono gali užsiausti vokiečius Lenkijoj, Lietuvoj ir Kurše. Šiaurinis fronto galas rusų veik nejudinamas. Ypač del to gal, kad jis neįkandamas. Bet jei rusams pavyks pradėti pliekti vokiečiams iš šono tai tuomet jiems bus blogai. Rusų kariniai ekspertai drąsiai kalba apie netiktėtą vokiečių marmėjimą atgal iš Lenkijos, Lietuvos ir Kuršo. Jie sako, jog vokiečiai pasirengę bile valandoje dumti atgal.

Ateina žinios, jog rusų kareiviai Lietuvos fronte tik nekantrauja ir laukia, kuomet gaus paliepiną pulti ant vokiečių.

Rusų karvedžiai, kuire metai atgal atidūmė vokiečių vejami j dabartines pozicijas, tvirtina, jog jų pulkai puikiame stovyje ir turj tiek amunicijos, kad jos užteks pšykinti j vokiečius visu keliu iki Berlino.

NORI BUTI PO DĖDĖS SAMO VALDŽIA.

St. Croix yra viena Danijos salų, kurią nupirko Suvenytos Valstijos. Ant salos gyventojų 1911 m. buvo 18.590. Dabar ten buvo neoficialis balsavimas ar norėtų patekti po Dėdės Samo valdžią ar bevelų palikti po Danijos valdžią. Tai 5.000 buvo balsų už Dėdę Samo valdžią ir tik 11 prieš.

KIEK IŠVARTOJA STAMPIŲ.

Pernai Dėdė Samas stampių pardavė 11.226.386.415, stampuotų konvertų ir stampuotų vnyvojimo popierių parduota 1.793.764.296.

Suvenytose Valstijose prasidėjo stampės parduoti liepos 1 d. 1847 m. New Yorke. Tai nuo to laiko stampų išviso parduota 172.000.000.000 (šimtas septynisdešimt bilijonų.)

Atskaita

“DARBININKO” ADMINISTRACIJOS.

Nuo pradžios uždėjimo iki sausio 1 d. 1916 m. įeigu buvo (skaitant ir narių paskolas) išviso \$7063.01

Išlaidų (skaitant ir supirkimą mašinių) \$6969.39

Liko bankoje ant sausio 1 d. 1916 m. 93.62

Nuo sausio 1 d. iki liepos 1 d. 1916 m. už prumeratas, apgarsinimus, paskolų, spaudos darbus, pavienius egz. ineigų buvo išviso \$11.480.92

Išlaidų už mašinas, algoms, popierą ir kiti dalykai buvo \$11.323.07

Liko bankoje 157.85

Nuo 1915 liko 93.62

Išviso buvo ant rugpiučio 1d. 1916 m. 251.47

L. D. S. TURTAS

(1 liepos 1916 m.)

Mašinos spaustuvėje ir visi kiti rakan-dai \$6586.68

Knygynas vertės 936.50

Popiera spaustuvėje 260.00

Mums skolingi už knygas, apgarsinimus, spaudos darbus 1392.96

Banke ir ant rankų pinigų buvo 251.47

Išviso visas turtas siekia \$9427.41

L. D. S. SKOLOS

(Liepos 1 d. 1916 m.)

Paskolo nuo narių \$8395.00

Už popierą, juodylą, metalą, rolius, kny-gas ir kitus daiktus 907.25

Išviso mes skolingi 9302.25

Gryno pelno \$125.16

Pažymėtina, kad visos mašinos spaustuvėje yra pilnai išmokėtos ir yra pačių L. D. S. narių nuosavybė.

Delegatai, kurie buvo ant 1-ojo L. D. S. Seimo gerėjosi, kad jų sunkiai uždirbti centai sunaudoti geram tikslui.

Nuo liepos 1 d. 1916 atskaitos bus garsinamos organe, kas trys mėnesiai ir smulkiaus, pažymėsime, kiek ir už ką inėjo.

A. F. KNEIZIS,

“Darb” Administratorius.

Man linksma.

Man linksma, kaip šviečia saulutė
Ir skraido padangė strazdai,
Kaip čilba raiboji laktūtė,
Ir skamba paukštelių balsai.

Man linksma, kaip vėjo švelnumas
Purėna medelių lapus;
Ir gijos slaptina dainelė
Man sielos gaivina jausmus.

Man linksma, aplankius namelį,
Tėvelio statytą senai;
Ir žaliųjų rūtų darželį,
Nes ten gėlių kvepia žiedai...

Man linksma, kaip jaunos sesutės
Sienelį grėbdamos dainuoja;
Ir brolelių Lietuvos mėsų —
Lankoj dalgeliai vis oliuoja...

Man linksma, būti tarp medelių —
Gegužio mėnesio laikui;
Nes tenai skamba daug balselių
Ir daina, gegutės — ku-ku!

Linksma sėdėti prie upelio,
Kur tyv'liuoja tyras vanduo —
Nes ten skausmas širdužės mano,
I gilybes jurių banguoj'!

15-III-16. Svyrunėlis.

Trys laukimai.

Švito rytai... Tamsi, juoda naktis pa-
mažu slėpėsi vakarų toluoje ir jos tamsūs še-
šėliai kaskart labiau nyko. Rytų aušra apglė-
bė pasaulį ir tuoj raudoni saulės spinduliai pa-
sveikino medžių rėšines. Juoda jūra, kuri
dar buvo apdengta nakties rūbais-ūku ramiai
dar snandė. Vanduo nuo saulės spindulių, it
deimantas žibėjo...

Rytas... Dangus prasiblaivė... Nuo na-
mų stogų drėgnas rūkas kėlėsi augštin ir slinko
juros linkui... Iš augšto bokšto pasklydo
garsas skardaus varpo, kuris skelbė žmonėms,
kad jau laikas eiti į darbą. Dar valandėlė...
tuojaus pasipylė eilėmis darbininkai, skubini-
damies prie savo kasdieninių darbų.

Tarpe kitų, iš prastų namelių išėjo ant
gatvės moteris. Ji buvo užsimąsčius. Jos
rūbai juodi, it rūkas, mažai skyrėsi nuo nak-
ties šešėlio. Iš kitų namų išėjo antra moteris
ir-gi juodai apsirengusi. Einant jom dviems
veik greta viena iš prastesnių gatvių, pasiro-
dė trečia moteris. Ir visos trys, tarsi vieno
fiklo vedamos — ėjo tiesiog linkui jurių prie-
plaukos.

Jura jau pamažu budo. Bangos palen-
gva pradėjo plauti krantus. O moteris vis
ėjo artn ir artn prie krašto.

Nieko negalima buvo matyti, apart pilko
vandens jurių ploto, kurio toluoje dar ma-
tėsi nakties šešėliai. Rodėsi, kad ten amžina
tamsa viešpatauja.

Iš tolumos girdėjosi tykus bangų dejavi-
mas. Ir retkarčiais kur ne-kur girdėjosi koks
tai stebūklingas balsas, kuris liejosi sykiu su
naujais bangų dejavimais.

Bauginančios šmėklos skrajojo per neap-
matuotą jurių platybę. Bet tos moteris atsi-
sėdė prie kranto, sėdėjo tykliai ir atsirėmusios,
užsisvajoję žiūrėjo į nepermatomą jurių pla-
tybę. Nuo atsimušančių ir uolas vilnių tyško
ant jų vandens lašai.

Jos visos trys ko tai laukė... Laukė il-
gai, ilgai... Kasdieną ryti auštant jos ei-
davo ant jurių kranto ir laukdavo. Lydavo
lietus, šaltas vėjas švilpdavo — jos vis lau-
kė, nepaisydamos ant nieko ir siūsdamos savo
maldas pas Visagalintį. Jos laukė kasdieną
priplaukiančio garlaivio prie krašto.

Kasdieną prisiriandavo prie prielaukos
įvairių laivų, kurie vežė su savim daugybę
žmonių, bet jos nežiņgeidavo ir nesiskubino
prie sutikimo pribuvusių. Ilgėsiu akimis per-
mesdavo kiekvieną ypata, bet tos ypotos greit
mėidavo ji užmiršimą. O tuo laik didesnis
skausmas suspausdavo jų sielas, kuomet gar-
laiviai palikdavo tušti.

Kodel jie taip ilgai negrįžta, kodel kas-
dieną veltas jų laukimas?

Palaukę truputį, kuomet jau prielauka
likdavo apitušti, tuomet keldavos ir eidavo į
kitą prielaukos pusę — ant kalno, atsisėda-
vo ant krašto ir dabojo akimis jurių plati-
bes... Klausėsi įvairių jūrės balsų, žiūrėjo
į vilnis, kuriose maudėsi saulės spinduliai.

Siuntė mintimis savo maldas pas Aug-
ščiausiąjį, kad išpildytų jų troškimus. Ir
taip būdavo kasdieną, bet sulaukti vis nega-
lėjo. Suedavo jos visos veik į vieną vietą ir
visos trys ilgėsiu akimis žiūrėdavo okeano pla-
tybėn.

Laukė... ir laukė...

— Ko lauki pargrįžtant? — paklausė vie-
nų sykių vyresnioji moteriškė.

— Laukiu savo mylimo vyro, — atsakė
silpnu ir gailėstingu balsu, vidutinio amžiaus
moteris. Turėjo jau sugrįžti...

— O Tamsta ko lauki pargrįžtant? — pa-
klaušė vėl pirmoji jaunutės, vos pradėjusios
pažinti gyvenimą, mergaitės.

— Laukiu savo numylėto — atsakė susi-
gėdusi mergaitė ir tuoj savo dailiomis ranku-
tėmis užsidengė skaisčių, it anksti pražyduosią
rožę, veidą.

— O aš laukiu pargrįžtant savo brangiau-
sio sūnaus — prabilo pirmoji. Laukiu jo, nes
žinrėsin, kur senatvėje savo žilą galvą priglau-
sti.

Pasisveikino visos trys ir kiekviena į gi-
tumą savo sielos žvilgtelėjo. Ilgėjimas spau-

dė aštriais dygliais, jų krūtines, o gailios aša-
ros liejosi per skruostus. Susiglaudė visos
trys, kaip tikros seserys į krūvą, ir viena
kitos veidą tyrinėjo.

Pirmoji buvo apysenė moteris su žilais
plaukais. Ant jos veido galima buvo pažinti,
kad savo gyvenime matė audringų vargo die-
nelių. Antra moteriškė, buvo jauna, tvirta,
raudona, prisirengusi prie gyvenimo bangų.
Iš jos akių galima buvo pažinti, kad ilgėsis be
galo ją kankino, kad laukė savo numylėto.

Trečioji, tai buvo jaunutė mergaitė. Ji
nepažino dar gyvenimo dygų; ji iš pažiūros
buvo it pavasaris, bet pažvelgus į jos akis,
galima buvo patėmyti, kad meilė kurią ji pa-
skyrė savajam berniui, ją begalo kankino.
Ji laukia jo. Ji savo vaidentuvėje matė ji
gražin, maloniu. Pagrįžta jis su išskėstomis
rankomis prie savo mylimosios, ir meilė, am-
žinoji meilė juos laimina... Ji laukia... be-
galo laukia jo...

— Mano vyras užsidirbęs daug pinigų
grįžta pas mane turtingas — tarė jauna mo-
teriškė.

— Mano sužadėtinis grįžta pas mane, kad
susivienyti meilės nepertraukiamu, amžinno-
ju ryšiu — prabilo jaunoji mergaitė.

— Mano senelis grįžta pas mane, kad ap-
rūpinas mano senas dienas, — džiaugėsi links-
mai senutė - motina.

Dabar visos trys susipažino ir suprato vie-
na kitos ilgėjimus. Nuo to laiko visuomet
visos trys sykiu suedavo prie krašto jurių,
sykiu laukė, sykiu verkė ir sykiu siuntė mal-
das pas Augščiausiąjį...

Bet dienos vis slinko ir slinko be jokios
pasekmės. Bėgo laikas. Prabėgo vasara,
ruduo ir žiema. Užstojo vėl šiltas pavasaris.
Atgijo viskas. Dienos pasidarė šiltos ir ma-
lonios. Oras prisipildė kvapniui nuo pražy-
dusių gėlių. Slinko dienos kaip jaunystės
svajonės... pilnos tylių dūsavimų, skambaus
juoko ir liūdnos dainos...

O jos vis dar laukė jų... Buvo tokios
dienos, kuriose jos matė jūrą lyg užburta.
Kiekviena banga mainėsi įvairiomis spalvo-
mis, auksu ir dangaus mėlynė žerėjo, kiek-
viena jųjų puta pražysdavo lyg skaisčios bal-
tos lelijos...

Laukimui nebuvo galo ir jos vis laukė...
Dar buvo tokios dienos, kad jura griežė
lyg muzikos balsais, o bangos užė traukdamos
himno galybės gaidą, himnų mirties ir sunai-
kinimo... O jos vis laukė...

Garlaivis "Viltis" senai jau buvo išplau-
kęs iš prielaukos anapus okeano ir čia turėjo
pribūti jau koks mėnuo laiko atgal. Bet vie-
nok, vis joje nesimatė. Begalinis neramumas
kankino visus, o ypač tas tris laukiančias y-
patas.

Išplaukęs garlaivis, gal kur, klaidžioja,
o gal nuskendo?... Bet ne! Tai yra negali-
mu-daiktai. Varė nuo savęs tas mintis šalin.
Vel žiūrėdavo į jūrės ir laukė, laukė be pa-
baigos...

Bet kas tai galėjo būti? — Visame mies-
te viešpatavo neramumas. Klausinėjo viens
kito kas tai galėjo atsitikti su garlaiviu "Vil-
tis."

Dauguma siuntė maldas pas Augščiausią-
jį, idant neatitiktų koki nelaimė, nes buvo
dar ir daugias tokių, kurie ir-gi laukė sugrį-
žtant sau brangių ypata. Bet jos apie tai ne-
klausinėjo, tik apimtos ilgėjimo laukė ir lau-
kė... Svajoję apie būsiąją laimę...

Kuo tolyn, tuo didyn kilo abejojimas, ar
laivo jurių bangos neprarijo? Gal jis jau li-
ko sudaužytas, gal jų mylimos ypotos kovoju-
sios su mirtimi ir-gi žuvo. Ilgu ir neramu...

Ant galo nesimatė jau jų krūvoje, ėjo ko-
žna sau. Per sudžiuvusius nuo ilgėsiu jųjų
veidus tankiai riedėjo ašaros, kurios lengvino
tą skausmų sunkumą, ilgėjimą, nes kas-kart
kilo didesnė baimė ir abejojimas, gal jau ne-
sulauks savųjų.

Tik štai vieną rytą, žaibo greitumu, at-
lėkė žinia, kad laivas "Viltis" užėjus didelei
audrai žuvo.

Daug keliauninkų likosi palaidota jurių
bangose, o nekuriems pavyko išsigelbėti ki-
tam laivui pribuvus į pagelbą; tuos atvež tytoj
Zinia pasklydo po visą apylinkę. Minios
žmonių skubinosi į prielauką; kiekvienas,
kuris laukė savųjų pargrįžtant, su ašaromis bė-
go pajurin ir laukė kuomet parvė išgelbėtu-
sios. Jos ir-gi stovėjo savose paprastose vie-
tose, kaip ir visuomet, tik labiau išbalusios,
su pamėlynavusiais veidais ir didesniu nusimi-
nimu.

Štai toluoje pasirodė garlaivis, kuris
palengva plaukė prie krašto. Minia jo laukė.
Priplaukė. Pradėjo eiti išsigelbėjusieji. Li-
po iš laivo viens po kitam išbalę, pavargę
Nedaug jų buvo. Jos stovi visos trys. Tė-
mija einančios iš laivo, ar nepamatus savų,
taip ilgai laukė ir mylimų ypata. Bet vel-
tai... Jų nėra. Jie išlisi, palaidoti bešir-
džio okeano bangose. Jie amžius ten bus...

Mergaitė norėjo pulti į jurių gelmes, kad
eiti ten kur jos mylimas, bet ją sulaukė. O
apalpusią moterį turėjo parnešti namo. Tik
viena motina stovėjo ramiai ir griaudžiu balsu
tarė: Neteisybė, mano sūnus gyvena ir turės
sugrįžti pas mane. Ir nuo to laiko jau ji tik
viena vaikščiodavo prie jurių kranto, viena sė-
dėdavo ir laukdavo savo sūnaus...

Pamiršo ji apie gyvenimą ir mirtį.

— Vieną kartą susitiko savo laukimo drau-
gė, moterį einančią su kitu gražiu vyru. —
Tai gyvenimas! — atsidusio pratarė. Kitą
syk matė lange sėdinčią aną mergaitę su kitu
jaunikiu, kuri jau buvo pamiršusi apie
pirmąjį, kurio ilgai laukė, ir nauja laimė vėl
jai šypsojosi.

— Tai meilės gyvenimo bangos, — pamatė
motina.

— O kas tu? — užklaušė jos balsas iš toli-
mos erdvės.

— Aš esu ilgėsiu ir laukiu kol mano sū-
nus pagrįž. Ir laukė. Siuntė Visogalinčiam
savo maldas, verkė, dejavo...

Bet viskas buvo veltui. Vieną kartą iš-
tiko baisi audra, jūrės sukilo, baisiais bal-
sais kaukdamos lyg baisiausiu šturmu sužė.
Bangos su baisiu dūkimu šoko į augštą,
norėdamos nutverti su savimi kas tiktai ten ra-
dosi, rodosi, kad visas pasaulis jau turės
grūti...

Priėjusi prie pat krašto ištiesė motina sa-
vo rankas ir šaukė: — Susimilk ant manęs, Tu,
Kuris esi galingas mirtimi. Susimilk ant
mano ilgėjimosi!

Ir štai prisiriandavo jau valanda jos ken-
tėjimų pabaigos.

Tarp augštų vandens kalnų ir siaučiančių
vilnių pasirodė lyg žmogystė ir ėjo tiesiog prie
jos, tartum norėdama jai ką pasakyti. Ant
rankų nešė jos sūnaus baltą kūną, lingavo lyg
gėlė viesulos pagauta bet slinko artn. — Su di-
deliu džiaugsmu motina ėjo pasitikti savo sū-
naus. Aplinkui ją užė griaudingai jurių ban-
gos, siautė, šelo, bet ji ėjo.

Jau vilnys buvo arti kelių; tuojaus pa-
siekė krūtinę, paskui sužė ant pečių ir glam-
nėdamos bučiavo ją savo šaltomis lūpomis ir
visai norėjo pagriebti į savo nasrus. Bet ji
kovodama stūmėsi artn prie pasirodžiusios
žmogystės, prie savo sūnaus.

— Laukia tavęs! Tikėjaisi, kad par-
grįši! Ilgėjaisi tavęs! — šnibžda motina.

O bangos užia griaudingą melodiją.

— Aš esu ilgėjimas, — atsiliepė balsas iš
gilaus okeano, o vilnys pagriebsius motiną,
kuri ilgai, ilgai laukė savo brangaus sūnaus,
uždamos nusinėšė ją ten, kur ir jos sūnus il-
sisi ramiamjame okeane.

Z. Bagdžiuniūtė.

(Vienaveiksmė komedija.)

Vertė KADUGYS.

Laikas Dabartinis. Vieta Amerikoje.

Veikiančios Ypatos:

Jokubas Sarpalius, pirklys.
Poni Sarpalienė, jo pati.
Mariūtė Sarpaliūtė, jų dukterė.
Salomonas Skilandis, nelaimingas jaunikis.
Stasys Žimblis, artistas.
Simonas Sutkus.

Scena.

Dailiai išpuoštas svečių kambarys Sarpa-
liū namuose.

Dvejos durys: D. ir K.

Du langu galinėje sienoje, D. ir K.

Stalas V. su kėdėmis iš abiejų pusių.

Staliukas prie K. sienos. Kėdė šale sta-
liuko prie sienos K. ir kėdė prie sienos D.

Kampe D. rėdymos tvorėlė. (Po tvorele
privalo būti šešių colių tarpas.)

Scenos nurodymai.

Žiūrint į publiką:

D. dešinė pusė scenos.

K. kairioji pusė scenos.

V. scenos vidury.

D. P. priešakys dešinės pusės scenos.

K. P. priešakys kairės pusės scenos.

Uždanga keliasi.

Prie stalo po dešine sėdi poni Sarpalienė
ir siuva, o po kaire Mariūtė, kuri skaito
knygą.

Poni S. Pati gerai pažįstu artizmą. Tas jaun-
nas vaikas yra tu puikus tepliorius.
Mūsų tas portretas tai tikras arcivei-
kalas, ypač tavo veidas. Kur tu su
juo susipažinai?

Mariūtė. Jau gal praėjo trys mėnesiai laiko
nuog pirmo mudviejų pasimatymo.

Poni S. Kur taip, vaikeli?

Mariūtė. Ant vakarėlio pas ponus Simonavi-
čius. Jisai tada su manim beveik per
ištišą vakarėlį kalbėjo. Bekalbant
sužinojau, kad jo vardas Stasys, ir
kad gyvenęs priešais mus.

Poni S. Ir kad esąs tepliorium?

Mariūtė. Taip. Užtatai užėjo man mintis
duoti jam mudviejų portretą nupiešti,
idant dienot tėtės varduvijų, galėtu-
mė tėtėi mūsų portretą padovanoti,
ir tokiu būdu jam nuostabą pagaminti.

Poni S. Buvo tai laiminga mintis, dukrele.
(Jokubas įeina per K. duris; padeda
cilinderį ant staliuko; pereina į D. P.)

Jokubas. Puikiai! Puikiai! mano mylimos
Visados stropios ir darbščios it bitės.
Tas tai man patinka. Pas bites ver-
tėtų visoms moterims bei merginoms
pasimokinti stropumo ir darbštumo,
bet didesnė dalis mokinasi tiktai zur-
zėti, ką ir be bičių mokslo mokate.

Mariūtė. Tėtė mus kasdien prilygina prie gy-

vulių.
Jokubas. Taip prilyginimuose aš neprastas
meistras. Še tau, užgeso cigaras.
(Į Mariūtę Paduok ugnies, vaikeli.
Mariūtė, atnešus briužuką nuog sta-
lelio ir padavus ugnies, pasilieka sto-
vinti po kaire Jokubo.)

Poni S. Mesk tu tą rūkymą.

Jokubas. Negaliu, mano mylimoji. Kas ne-
rūko, tas neprogresuoja su laiku.
Dabar-gi gyvename garo amžiuje.
Žvilgtelėk ant pasaulio, o nieko ne-
matysi apart garo; kaminau gariniai,
malūnai gariniai, maudynės garinės,
katilai, lokomotyvos — viskas tik rūk-
sta. Nėra ugnies be dūmų, bet už-
tai yra daugiau dūmų negu ugnies. Tą
matyti galima mūsų jaunomėnėje.
(Glostydamas Mariūtę). Bet del ta-
vęs, mažule, dar atsirak kokia jau-
na mašina su ugnimi (rodydamas į šir-
dį) katilė, nes esi žavėjanti kaip die-
vaitė; turi galvelę kaip Venera, kuomet
iš jurių putų išsimeria, o graži
galvelė iš jurių putų visuomet randa
mylėtoją, ypač kada gerai sidabru
apkaustyta.

Poni S. Vėl prilyginimas.

Jokubas (pereina į K. P.). Taip nepaprasto
žmogaus prilyginimas. Jau laikas Ma-
riūtę ištėkėti. Tėvams verta taip
greitai atsikratyti nuog dukterį, kaip
knygiams nuog kalendorių, kuriuos
reikia kuogreičiausiai išleisti, nes ki-
taip tai savo vertę sumažina ir tampa
senu tavoru. Tą negalima sakyti a-
pie ištėkėjusias, todėl kad jos tuomet
stojasi brangių kišeniniu išleidimu —
ale del savo vyrų.

Poni S. Taipgi prilyginimas.

Jokubas. Na tai kaip. (Į Mariūtę). Mariūtė
ugnies. (į pačią) Taip, mano miela,
ištikrųjų svarstau apie mūsų Mariūtės
ištėkėjimą. Ale klausimas kas toks
yra vertas paimti Jokubo dukterį?
Mokytas? Tai nerami dvasia. Kny-
sia visad knygose ir dar laike šio gy-
venimo jo pati tampa našle, nes am-
žinai knygose užsikąsęs. Gydytojas
nori, kad visi sirgtų, taip ir pati.
Advokatas laiko ženybas už nemalonų
procesą, nuog kurio nori kuogreičiausi
atsiluosuoti. Taip ir su kitais
stonais. (Mariūtė paduoda ugnies.
Po tam atsisėda prie staliuko K.).

Poni S. Esi per daug smulkmeningas pasirinki-
me. Suvis gerų ir atsakančių vaiki-
nų pasitaikė, bet vos spėjo ištarti sa-
vo vardą, tuojaus išvareis su kvita.

Jokubas. Vardas, tai-gi vardas. Jūs nesu-
prantate ką tai reiškia del manęs var-
das.

Poni S. Per daug reikalauji. Jeigu atsiranda
vaikas jaunas, patogus, su geru
amatu...

Jokubas. O, mieloji, tempi stygą augščiau,
negu aš pats. Aš daug visai nereik-
kalauju. Nenoriu nei matyti koks
jisai žmogus, tiktai kaip vadinasi,
tas tai svarbu. (Ateina V.) Eikite
jūs sau ir palikite mane čia vieną.
Turiu puikų užmanymą. Mariūtėi už
aštuonių dienų suėis dvidešimt metų,
o dienoj gimimo turi būtinai ištėkėti.

Mariūtė (pribėgus prie jo po kairėi) Tėtė!

Poni S. (Pribėgus po dešinei) Kodel ta sku-
ba?

Jokubas. Taip turi būti.

Mariūtė. Tai nors leisk, mielas tete, pasi-
rinkti sau vyrą kokį aš noriu. Ne-
noriu pasilikti nelaiminga, kaip ana
mano draugė, Magdė, kuri ištėkėjo už
kokio tai Stanislovo Senulio.

Jokubas (greitai) Ką? Stanislovo Senulio!

S. S.!? Simts pykpiū! būtų likęs ta-
vo vyru. Kaip tik tau! Kodel, po
perkūnų, nieko apie tai pirmiaus ne-
sakei? Tas paukštukas joku būdu ne-
būtų išsukęs man iš nasrų, nei ne-
būtų kokia ten Magdė ji pasigavus.

Mariūtė. Kaip tai, ar pažįsti ji, tėtė?

Jokubas. Anei nesisapnavo. Kam man reik
ji pažinti? Jei tiktai S. S., tai užten-
ka. Ach nelaimė, kad neįlindo jis į
mano sląstus.

Poni S. Nesuprantu!

Mariūtė. Kad aš už jo, tėtė, niekadoms neičiau,
nei už didžiausius pinigų. Juk jis
daug senesnis už mane.

Jokubas. Ale S. S. — Stanislovas Senulis.

Mariūtė. Nešioja peruką.

Jokubas. Bet-gi S. S.

Mariūtė. Baisiai negražus.

Jokubas. Bet S. S.

Mariūtė. Žvairas.

Jokubas. Tai jau vyras negali turėti jokių y-
dų? Jei tik S. S. ydos dingsta. Kaip
tai būtų puikiai išėję! Na, ale ką
žmogus darysi, nelaimė. Vienog,
pasitiekite ant manęs. Atsidėkite ant
jūsų Jokubo ir palikite ji čia vieną.

Poni S. Kodel?

Jokubas. Užtat, kad noriu tykliai sau pagal-
voti, o tas žodis "tykliai" neturi jo-
kios prasmės, jeigu moterų yra arti.
Eikite greitai ir apvalykite namus;
viską patogiai ištaisykite. Jūsų Jo-
kubas turi genjaus mintį, kurią laike
dvidešimt keturių valandų būtinai
turi įvykinti. (Eina K. P.) Bėgkite,
(Taša ant 3-čio pusl.)

\$25.00 už tinkamiausią piešinį.

Antrasis Moterų Sąjungos
Seimas, nutarė leisti savo or-
ganą "Moterų Dirva," pasky-
rė premiją \$25.00 už tinka-
miausią piešinį "Moterų Dir-
vos" viršeliui.

Konkursas baigsis 15 d. rug-
sėjo 1916 m.

Tad yra pageidaujama,
kad iki to laiko piešėjai — da-
lyvautojai prisųstų savo ori-
ginalius piešinius, kuriuose
būtų išreikštos idėjos palie-
ciančios moteris: 1) kapio mo-
teris, 2) kaipio katalikės, 3)
kaipo lietuvės.

Tiems, kurie nupieštų ori-
ginalių piešinių, Redakcija
nuo savės paduoda sugestiją,
— kad pamėgintų atpiešti
Moterų Sąjungos ženklą. Ženk-
lelį pavyzdžiu galima gauti
pas centro izdininkę p. A. Nau-
sėdienę, 917 W. 33rd St., Chi-
cago, Ill.

Katalikų Spaudos Savaitės reikalai.

bėgkite, būsite užganėdintos savo Jokubu. (Poni S. ir Mariutė išei-na D.)

Jokubas. Jums lengva kalbėti apie ženybas. Būtų menkiekis pasirinkti bile kokį žentą, bet man reikia žento, kurio vardas ir pavardė prasideda ant **S. S.**, o tokie ant medžių neauga. Kuogreičiausiai reikalauju tokio žento, ir vien tik tokio!

Tik ta teta kvailai padarė: užrašė dukterei 40.000 dolerių su išlyga kad gimtuvėse dvidešimt metų ištekės, priešingam atsitikimui pereina pinigai tolimiems giminėms. Tyčiomis paslėpiau šitą dalyką nuo pačios ir dukters, nes jei žinotų Mariutė, kad tekės dvidešimt metų gimtuvėse, neturėtų mergaitė ramybės. Bet aš būdamas apveizdingu tėvu, susieškojau žentą dar užpėnai. Buvo tai sūnus Antano Seiliaus iš New York'o. Pirkliškai susitariau su tėvu, ir pagaminau nuotakai viską, kaip kokiai karalienei daugybę linų, patalų, paduškų, vysičių del vaikų. O, kaip aš esu išmintingu bei apveizdingu tėvu, kuris nieko nepamiršta.

Po tam pripirkau šaukštų, šaukštukų, peilių, įvairių auksinių daiktų; visokių kompozicijų, ir tą viską liepia užrašyti pirmutinėmis raidėmis jaunųjų, Simo ir Mariutės Seilių. — **S. S. S.**

Surėdęs viską, važiuoju į New York'ą parsivežti jaunavedį. Nuvažiuavęs ieškau — nerandu. Klausiu kur jį velniai galėjo išnešti? Vai-gi, į Šveicariją šėtono bite išdūmė su kokia aktorka ir paliko mane krepšyje su tais visais daiktais **S. S. S.** Kitam taip atsitikęs būtų davęs stipriai aukšą ir sykiu su anais daiktais par-davęs. Bet aš ne tokios rūšies žmo-gus. Sakau sau: — Jokube, paga-minai **S. S. S.** del žento, dabar paga-minok del **S. S. S.** žentą. Užtai išbė-ginėju visą miestą, kaip Diogenes su liktarne, ieškodamas žmogaus, kurio vardas ir pavardė prasideda literomis **S. S.** Peržiūrėjau iškasas pirklių, fabrikantų, amatininkų, bet veltui. Radau A. S., B. S., C. S., Z. S., X. S. bet ne **S. S.** Ilgainiui, praneša man apie kokį S. Sriubą, ant Žalios gat-vės, numeryje trečiam. Ura, — rik-telėjau iš džiaugsmo, radau žentą. Bėgu kaip pašėles, ieškodamas tre-čio numerio. Pribėgęs griebiau poli-cistą už gerklės ir klausiu kur S. Sriu-ba. Policistas išsigandęs rodo į šeš-tas lubas. Aš tuoj kraustausi tre-pais į viršų pas S. Sriubą. O-gi ką matau? Suskretusį šiaučiu, senį septynias dešimt metų, su pačia ir pu-se tuzino vaikų. Kaip jau aš iš tos vietos lėkiau, tai lėkiau, keikdamas tą senį su jo visa šeima.

Paskui drožiū su namon užsimo- vęs skrybėlė net iki ausų. Štai jau- nas vaikas užima man kelią ir prašo ugnies. “Kodel ne” sakau. “Ačiū, tamsta Sarpaliau,” jis man atsako. “Tai tamista mane pažįsti?” “O kaip tamistos vardas ir pavardė?” aš jo klausiu. “Stasys Simblis.” At-sako. “**S. S!**” surikau. Griebiu jį apsikabinti, bet matomai manė kad proto netekau, nes ištrūkęs pabėgo.

Tai kaip man nesiseka. (Eina D. P.) Vienok dar vieną plėną turin, ir da-bar jo krizis artinasi, užtatai ir išva-riau tas dvi. (Belstelėjimas į duris K.) Meldžiu jį vidų. Velniai jį žino kokį **S. S.** dabar išsikapsčiau. (Vel belstelėjimas.) Meldžiu! (Salomonas įeina K. ir stovi K., su kepure po pa-žastim.)

Salomonas. Beabegė garbė turin kalbėti su po- nu Sarpaliu.

Jokubas. Taip tas pats. Meldžiu ar-ty-n. Ką tamista sakysi?

Salomonas. (Nedrąsiai) po-pone- ma-ma-lo-nėk....

Jokubas. Meldžiu aiškiaus. (Į šalį.) Baisiai šleivas **S. S.** (į Salomona.) Kalbėk tam-istai, trumpai ir punktuotiškai.

Salomonas. Esu žmogus ant kurio reikia su- simylėti.

Jokubas. Labai aišku.

Salomonas. Įsimainiau į nelaimingą spekulia- ciją, kad juos kur perkūnas trenktų tuos prakeiktus vekselius!

Jokubas. Nekeik, tamista, įstaigas pirkliš- kas, kurios nuo pat pradžios svieto gy- vuoja. Vėlyk pagodok.

Salomonas. Norėčiau pagodoti, bet kad ne- galiu. Neįstengiu užmokėti ponui tą 1.000 dolerių. Pone Sarpaliau.

Jokubas. Tai tamista esi Sa.... Sa....

Salomonas. Salomonas nelaimingas priėmėjas, Salomonas Skilandis.

Jokubas. (į šalį) Tikras žvirblių baidyklė, bet **S. S.** Užganėdintas esu kad dar tokį radau. Dar man pabėgs (Užra- kina K. duris.)

Salomonas. (į šalį) Rakina duris.... tikrai uždaręs mane kalėjiman.

Jokubas. Sėskis, gerbiamasis tamista. Sėsk po velnių, jei malonė! (Salomonas bi- jodamas sėdas prie stalo po kaire. Jokubas po dešine.)

Salomonas. (Skandžiai) Ponas labai malonin- gas. (Į šalį.) Akys žiba kaip tigras.

Ką jis nori su manim padaryti? Net mane šiurpuliai ima, (į Jokubą) ma- loningas pone, yra valandų šiame gy- venime....

Jokubas. Kada skolas negalima užsimokėti. Tai sakai, kad silpnai spekuliacija pa- sisekė, teisybė?

Salomonas. Nepaprastas projektas, bet nepa- sisekė. Draugas mano, apsigyvenęs Brazilijoje, rašė, kad tenai neišpasaky- ti karščiai, ir kad didelė stoka išblai- viančių gėrimų. Užsimaniau tada iš- blaivinti visą Braziliją. Rinkau pini- gus įvairiais būdais. Kur tik man pati- kėjo ten skolinau. Paskui už tuos pi- nigus nupirkau tūkstantį šimtsvarių ledų, kurių sudėjęs į dvyliką skrynijų išsiunčiau savo draugui į tolimą Bra- ziliją. Bet ta mano spekuliacija sutir- po, ir iš to ledo stojos jurės.

Jokubas (į šalį). Kopūstgalvis! Ir tai tas turi būti vyrų mano dukters Na, ką-gi darysi... **S. S.**

Salomonas. Ir tame reikale pasirašiau ant ke- lių vekselių, kurių vienas pateko į po- no rankas.

(Toliaus bus)

Dulkelė.

Augštai, labai augštai ore lekiojo dulce- lė. Saulės spinduliuose visokiais dažais mai- nės ir spindėjo. Ji išpalengvo slinko vis ar- tyn žemės.

— Sveika, močiute žemele, sveikos ža- liuojančios girėlės, ir žydinčios lankelės, — šni- bžda dulkelė. Vėjelis išpalengvo pučią, ir blaško į šalis dulkelė. Tai iškiša jį į viršų, tai vėl leidžiasi prie žemės — močiutes. Ir taip ji lekioja pakol neatėjo vakaras ir oro plau- kimas nepradėjo nutilti. Tada ir dulkelė nusile- do ant lapelio tik-ką pražyduosio rožės.

— Labą vakarą! — meiliai atsiduso rožė- lė.

— Labą vakarą! — šnabžda dulkelė. — Iškur? — klausia roželė. — Iš dangaus! — sako dulkelė. Roželės raudonosiuose, tik ką prasirėpu- siuose lapuose sužiba rasa-ašarėlė.

— Ką mano motinėle veikia Danguje? — žydi! — O kaip mano sesutės gyvuoja? — žydi... prie kojų Augščiausiojo... — Mano jaunesnioji sesutė, nuvytusi pa- baigoje gegužio, ar taip-gi ten?

— Taip, ji tenai... žydi raudonai, rau- donai... — Ar gerai Danguje? — Tur-būt gerai... — Kaip? Nejaugi tu ten neištreyi Dan- gaus linksmybių?

— Aš, dulkelė? Aš netinku stebūklingo- je Dangaus šviesybėje. Nepastebėta, netiku- si, aš pargrįžau atgal prie žemės. Vėjelis papūtė, roželė sujudo. Dulkelė pasikėlė iki eglų viršūnių, ir jau nusileido tarp žalių spiglelių. Nuo čia matėsi plačiai žaliuojančios lankos, ir derlingos dirvos siū- buojančių, nokstančių javų. Prie pat egly- no stovėjo kapinės. Kapinių užveizda, tuom laiku atidarinėjo koplyčios langus.

— Dzin-dzen, — suskambėjo varpas. Eglės viršūnė palengva pradėjo judėti va- kariniam vėjeliui pučiant — vienok dulkelė drūčiai prikibus laikėsi mažojo eglės spiglelio. Mažoji skruzdytė indupusi į pat eglės viršū- nę, kad prisiziūrėtų į tą nežinomą pasaulio dalį, be- sidairydama, pastebėjo ant eglės spiglelio dul- kelę.

— Nedėkingoji valkata! — sušuko skruz- dytė. Dulkelė liūdnei pažvelgė į skruzdę ir atsiduso. Taip, ji ištikrųjų valkata, pati prie to prisipažino. Ji skraidė oro erdvėje; buvo ji ir ant saulės, ir ant žvaigždžių, vie- nok niekur negalėjo užsilikti ir rasti ramybės. Visur ji buvo vien tik dulkelė. Žvaigždės nuriedėjo savais keliais, o ji lengvutė dulce- lė likosi toli, toli nuo jų. Amžinai basto- si iš vienos vietos į kitą; jai nėra kur pasil- sėti.

Gilioje, gilioje senovėje, kada Augščiaus- ias tvėrė visą pasaulį, dulkelė iš savo didė- lės puikybės laikėsi nuošaliai nuo kitų tvari- nių... Ji norėjo palikti savystoviu kūnu.

Ir ištikrųjų ji paliko viena, netikusi, vi- sų neapkenčiama dulkelė. Ir dabar visą naktį dulkelė viena pralei- do eglės viršūnėje. Auštant, varpininkas a- tėjo ant kapinių ir varpo garsais pasveikino brėkstantį rytą. Išėjęs iš koplyčios, pra- dėjo puošti eglų šakelėmis naujai iškastą duo- bę. Šiandien turėjo atsibūti laidotuves vien- intėlio vargšės motinos sūnaus.

Dulkelė iš eglės viršūnės atidžiai tėmijo į varpininką. Bet kuomet varpininkas su kir- viu rankoje priėjo prie eglės ir, cik-oak!.. pa- kirto ją, viršūnė nupuolė prie varpininko ko- jų ir sykiu su ja dulkelė, drūčiai prilipusi prie eglės spiglio.

Varpininkas eglę pastatė ant krašto duo- bės. “Dzin-dzen...” suskambėjo vėl varpai. Atlydėjo jauniki į amžinąjį gyvenimą. Se- nelė motina pasilenkė ant krašto duobės, liūdnei žiūrėjo ant juodo karsto, gulincio ant dugno. Nupuolė pirma sauja geltonų smilčių. Iš motinos akių pasilėjo upeliai ašarų...

Spatai suskambėjo. Smiltys pridengė grabą.

Netikėtai pasvyro eglės viršūnė į gilią- ją duobę ir dulkelė nupuolė ant smilčių.

Miegok amžinuoju miegu, veltui gyvenu- si pasaulyje dulkelė!..

Vertė KUDLIUS.

“Katalikų spaudos savaitės” kalbėtojai.

L. D. S. Centras kreipėsi laiškais pas daugelį Amerikos lietuvių žymesnių veikėjų, pra- šydamas juos pakalbėti “Ka- talikų Spaudos Savaitės” lai- ku ir tuomi prisidėti prie katali- kų spaudos praplatinimo. Pa- sižadėjimų jau gauta nemažai. Kaikurie gerbiamųjų kalbėto- jų sutinka net po kelias prakal- bas pasakyti, kiti del svarbių priežasčių, kad ir neap- siima kalbėti, bet žada kito- kiais būdais paremti praklinų darbą. Iš visa ko matyti, kad “Katalikų Spaudos Savaitė” bus dideliu akstinu prie susti- prinimo užvis svarbiausio mū- sų reikalo — katalikų spaudos ir didžiųjų organizacijų.

“Katalikų Spaudos Savai- tės” laiku pasižadėjo kalbėti šie mūsų gerbiamųjų kalbėto- jų:

1. Kun. T. Žilinskas, Kunigų Sąjungos Prezidentas, 50 W. Sixth St., So. Boston, Mass. Sutinka kalbėti Bostone.

2. Kun. Dr. Pr. Augustaitis, “Pažangos” redaktorius. St. Vincent Rectory, Girardville, Pa. Apsiima pasakyti 3-4 prakalbas Girardville apielinkėje.

3. Pranas Gudas, “Darbininko” redaktorius. 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Apsiima važiuoti į Bostono apielinkes. Kalbės tiek sy- kių, kiek laikas pavelys.

4. Kun. Ig. Zimblyš, 324 Wharton St., Philadelphia, Pa. Apsiima kalbėti Philadel- hijoje, Chester, Pa., Camden, N. J.

5. P-lė A. E. Petrauskaitė, Waterburio lietuvių fotografistė, 4 Congress Ave., Waterbury, Conn. Sutinka pasakyti bile kokioj apielinkėj dvi prakalbi.

6. Kun. P. K. Česna, 307 Pine St., Tamaqua, Pa. Sutinka pasakyti prakalbas Tamaqua, Coal Dale, Easto- ne ir kitose artimose kolonijose.

7. Kazys Pakštas, Tautos Fondo Sekretorius, 917 W. 33-rd St., Chicago, Ill. Galis pasakyti prakalbas Chicagoje ir tik nedidelniais.

8. Kun. F. Kemėšis, Pilmųjų Blaivininkų Sus-mo Pirmininkas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. Apsiima pasakyti 4-5 prakalbas Naujosios Anglijos a- pygardoje.

9. Jonas J. Ramanauskas, Liet. Vyčių Liter Komisijos narys, 144 Ames St., Montello, Mass. Sutinka pasakyti iki 7 prakalbi bile kokioj apielinkėje.

10. Kun. V. Slavynas, 929 Erie Ave., Sheboygan, Wis. Sutinka pasakyti dvi prakalbi Wisconsin valstijoje ir apielinkėse.

11. J. A. Vaitiekūnas, Box 17, Rainbow, Conn. Connecticut valstijoje pasi- žada pasakyti apie 5 prakal- bas.

12. P-lė O. M. Kasėtaitė, 159 Ames St., Montello, Mass. Sutinka pasakyti dvi prakalbi Naujosios Anglijos a- pygardoje.

13. M. J. Šimonis, 1434 East 51 St., Cleveland, Ohio. Sulyg išgaliu pasižada kal-

bėti Clevelando apielinkėje.

14. P. Montvila, 93 Hope St., Brooklyn, N. Y. Pasižada pakalbėti Bayone, Elizabeth ar Yonkers.

15. A. F. Kneizis, L. D. S. Finansų Raštininkas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Sutinka pasakyti 3-4 prakalbas Naujosios Anglijos a- pygardoje.

16. J. Jaroševičius, S. L. R. K. A. Pirmininkas 1048 Washington St., Norwood, Mass.

Apsiima kalbėti Naujosios Anglijos Apygardoje; prakal- bų pasakyti sutinka nuo 7 iki 8.

17. K. Ščesnulevičius, Bostono Universiteto teisių studentas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass. Sutinka kalbėti Naujosios Anglijos Apygardoje.

18. Kun. J. Ambotas, 53 Capitol Ave., Hartford, Conn. Sutinka kalbėti Hartford'e, New-Britain'e, So. Manches- ter'jy, Paquonock'e, Tom- psonville, Connecticut valsti- joje.

19. Mikolas Abračinskis, L. D. S. kasos globėjas, 187 Ames St., Montello, Mass. Sutinka pasakyti vieną prakalbą Naujosios Anglijos A- pygardoje.

20. M. Venis, L. D. S. išdinininkas. 28 Story St., So. Boston, Mass. Apsiima pasakyti vieną prakalbą Bostono apielinkėje.

Šiuom sykiu paskelbiame tiek “Katalikų Spaudos Sa- vaičiai” kalbėtojų. Tikimės, greitai laiku gausime daugiau pasižadėjimų ir sekančiuose “Darbininko” numeriuose tu- rėsime progos juos pranešti mūsų visuomenei.

Lietuvių kolonijos, kurios jau pradėjo rengties prie “Ka- talikų Spaudos Savaitės” te- gul iš anksto pasirūpina gauti san kalbėtojų, atsikreipdami šiuo reikalu pas savo apygard- os vadus, kurie suteiks rei- kalingų informacijų kas link kalbėtojų ir sanlygų, kokio- mis gerb. kalbėtojais galės tas kolonijas lankyti.

Tvarkykime, gerbiemieji, kuogreičiausia “Kat. Spaudos Savaitės” reikalus. Steigki- me Kat. Spaudos Komisijas, praneškime centrai apie suti- kimą kalbėti “Katalikų Spau- dos Savaitės” laiku, kvieski- me kalbėtojus į savo kolonijas ir tvirtu žingsniu eikime prie savo augščiausio tikslo — ka- talikų spaudos ir organizacijų sudrutinimo.

Per “Katalikų Spaudos Sa- vaičių” savo laikraščiams ir or- ganizacijoms būtina turime surasti tinkančius naujų skai- tytojų ir narių, o tą galėsi- me pasiekti tik per savo pri- sirengimą, pasidarbavimą ir parėmimą to prakilaus darbo.

J. E. Karosas, L. D. S. Sekretorius.

Visiems svarbus pranešimas.

L. D. S. Centras šiomis die- nonijis išleidžia “Katalikų Spaudos Savaitė” vadovėlį, kuriame bus nurodoma, kaip reikia “Katalikų Spaudos Sa- vaičių” reikalus tvarkyti. Vi- siems apygardų vadams, taip- pat apskirčių viršūninkams ir Katalikų Sp. Komisijų na- riams ir kiekvienam lietuviui katalikui labai pravartu šis vadovėlis išgyyti, nes jame kiekvienas ras daug gerų pa- tarimų ir nurodymų apie katali- kų spaudos praplatinimo pa- rankiančius būdus.

Gerbiemieji Apygardų va- dai malonės tų vadovėlių par- sitraukti daugiau ir paskleis-

ti juos po savas apygardas. Katalikų Spaudos Komisijoms L. D. S. išleisti vadovėliai pa- tarnaus kuogrečiausiai prie or- ganizavimo “Katalikų Spaudos Savaitės” savo ir kitose arti- mose kolonijose, o kiekvie- nam lietuviui katalikui jie bus kelrodžiu prie tikros apšvie- tos.

Vadovėlio kaina tik 5c. Už- sakymus siųskite

“Darbininkui,” 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

“Katalikų Spaudos Savai- tės” vadovėlių bus išleista la- bai aprubežiuotame skaičiuje, taigi su užsakymais nesivėlin- kite, nes paskiaus galėsite ne- begauti.

J. E. Karosas L. D. S. Sekretorius.

Daugiau garsin- kime savo vei- kimą.

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Nevenias gali pa- manyti, kad Amerikos lietu- viai katalikai mažai teatjaučia savo spaudos reikalus ir nieko tuomi reikalu neveikia. Bet taip nėra. Bemaž kiekvienoj lietuvių kolonijoje šis-tas daro- ma, besirengiant prie “Kata- likų Spaudos Savaitės,” renka- ma nuo draugijų atstovai į Kat. Sp. Komisijas, šaukiama susirinkimai ir gan sumaniai viskas tvarkoma. Tik reikė- tų tas veikimas labiau išgar-

Jan kelis syk buvo raginta “Darbininke”, kad lietuvių kolonijos pasiskubintų steigti Katalikų Spaudos Komisijas ir tuojuos apie įsteigimą tų komi- sijų praneštų spaudon. Iki- šiol tegavome žinių tik iš ke- lių kolonijų, kitos, nors ir smarkiai pradeda veikti, bet žinių teikime labai šykščios pasirodo. Ne

DARBININKAS

Eina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatoniis
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Pusmečiai " " " " \$1.50
Užrubežyje metams \$4.00
Pusei metų \$2.25
Utminko ir ketvergo atskiri numeriai po 2c.
Subatiniai numeriai po 3c.
Laiskus, korespondencijas pinigus siųskite adresu:

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by
St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly \$3.00
6 months \$1.50
Foreign countries:
Yearly \$4.00
6 months \$2.25

Advertising rates on application
Address all communications to

DARBININKAS

Salin svaigalai, kada Lietuva badą kenčia.

SEIMO NUOPELNAI.

Ligšiol labai mažai tesame rašę savo skaitytojams apie šių metų blaivininkų seimą. Atsitiko taip todėl, kad visi dabar esame užimti daugeliu svarbių svarbiausių visos tautos reikalų. Kiekviena diena atneša ką nors nepaprasto, naujo ir svarbaus, taip kad neuostabu, jog kai kurie vietiniai reikalai, nors ir labai svarbūs, atsideda ant toliau.

Bet aplenkti šių metų blaivybės seimą, plačiau jo nepaminėjus, būtų tai neteisinga ir stačiai nedovanotina.

Seimas (1 ir 2 rugpūčio, Montello, Mass) nors, paviršutiniškai imant, gal ir neprasine tarpe kitų (delegatų tebuvo arti 30), tačiau savo turiniu, savo nutarimais — buvo vienu iš svarbiausių ir naudingiausių mūsų seimų. Pripažinta taisyklė priverstinų nariams mėnesinių mokesnių po 10c., (išskyrus pačius biednuosius narius, kuriuos kuopos galės nuo mokesnio paluosuoti), nutarta reguleriai leisti "Tautos Rytą," kurio redakcija ir administracija sutvarkyta racionaliais pamatais, nutarta apmokėti šiek tiek (nuo 10 iki 15 dol. mėnesyje) vieną centro raštinės ir laikraščio administracijos darbininką, kas lyg ir užtikrina šiek tiek, jog geriausiu eis susižinojimas su kuopomis taip pat ir laikraščio leidimas ir spūntinėjimas. Pripažintas reikalas leisti daugiau įvairios priešalkolinės literatūros; nutarta sutaisyti ir išleisti naują konstituciją. Senoji buvo ir neaiški, ir nepilna.

Bet svarbiausias šio seimo nuopelnas buvo tame, jog Amerikos Lietuvių Blaivybė pasukė savo eiseną į naują kelią, vedantį greičiau prie tikslo — užviešpatavimo visur pilnosios blaivybės. Nors ir pirmiau organizacijos nariai buvo pilni blaivininkai, tačiau blaivininkų susivienijimas ligšiol nebuvo tikrai sakant, organizacija kovotojų prieš girtybę ir blaivybės platintojų. Pirmieji steigėjai gal ir manė apie tą kovą ir apie blaivybės apasitalavimą. Bet tai kovai jie nepasirūpino surasti įrankių. Idėjos propagandos negalima buvo varyti, kuomet nariai temokėjo į centrą po 10 centų metams. Per keletą metų Blaivininkų Susivienijimas, nors ir skaitė narius tūkstančiais, tačiau žymesnės intekmės į mūsų išveivijos gyvenimą nedarė. Kasan įvykavo per metus po keletą

desėtkų dolerių; o su tiek pinigų negi sukelsi veikimo, kuri išgirstų ir suprastų šimtai tūkstančių brolių, sloginamų alkoholinio tvaiko. Blaivininkai, rašydami savi savo susivienijimą, manė užteksią iš jų to, kad jie negers svaigalų. Kad būti savo idėjos apaštalu — nebuvo nei noro, nei drąsos, nei mokėjimo, nei išgaliu. (Čia kalbame apie didelę didžiumą, bet ne apie visus) Į patį negėrimą buvo daugelio žūrima, kaip į didelį pasišventimą, atsižadėjimą savęs, ir didelį vargą, ir sunkią naštą, už kurios kantrų vilkimą kad tik neturėtų dar kas nors primokėti, o ką jau sakyti apie žymesnes aukas blaivybės platinimui.

Taigi šiame seime, rodos, įvyko pervarta supratimuose ir visame krypsnyje blaivininkų minties. Seimas pabrėžė, kad blaivybės idėja yra viena iš prakliniausių žmonių idėjų, yra tai šventa, Dieviška idėja, kurios platinimui žmonės neprivalo gailėtis nei didžiausio pasišventimo, nei aukų; kad blaivybė — tai ne kryžius, ne vargas, ne našta, bet tikras, normalis žmogaus stovis, ir didelis gyvenimo džiaugsmas, kurio žinoma, negali matyti akys, alkoholio užpiltos.

Seimas suprato, kad mūsų Blaivybė nebegali trepsėti ant vietos, bet kad atėjo jau laikas plačiau veikti, eiti į mūsų brolių minias su šiltu ir šviesiu žodžiu, su "Tautos Rytu," su lapeliais, su brošiūromis, su priešalkolinėmis parodomis ir traukti juos į prakilimų, padorų, šviesų ir blaivų gyvenimą.

Tokias mintis išnešė blaivininkų delegatai iš šių metų Seimo. Nuo jų pačių ir ypač gal nuo Centro Valdybos prigulės, kiek tos mintys bus įvykintos gyveniman.

LIEUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGA IR BLAIVYBĖ.

Mūsų L. D. S. nuo pat savo užsimezimo pasirodė esanti artima giminietė Blaivybės. Organizacijai rūpėjo ir rūpės savo narių blaivumas. Pagal L. D. S. konstitucijos net negali būti nariais tie, kurie turi ką nors bendra su svaigalų platinimu. Ir ištikrųjų, nieko negelbės darbininkams nei unijos, nei streikai, nei laikraščiai, nei knygos, nei net žymus pakėlimas algų ir sutarpinimas darbo valandų, ar sveikatos sąlygų gerinimas po dirbtuves — jei darbininkai tu-

rės paprotį mirkti svaigaluose. Saliūnas pasiglemž sau visus tuos darbininkų laimėjimus ar tai dvasios, ar turto srityje. Pagaliau juk ir prie tų laimėjimų darbininkai neprieis patol, pakol saliūnas suims jų liuosą laiką, sutrauks jų kruviną uždarbį, suėduls jų smegenų ir širdžių visus geriausius palinkimus ir troškimus.

Taigi tik blaivus gyvenimas, tik blaivi mintis, blaivūs jausmai žada darbininkams laimėjimą jų kovos už geresnį būvį ir už panaikinimą skriaudų. Tik blaivybė iškels darbininkus į pagarbą vietą — savo tautos ir viso pasaulio piliečių; tik blaivybė iškovos darbininkams visų kitų luomų pagarbą; tik blaivybė paduos ateityje į darbininkų rankas žmonijos ūkio vadžias.

Užtat L. D. S. ir L. B. S. (Lietuvių Blaivininkų Susivienijimas) ir turi eiti ranka rankon, vienas kitam padėdami, vienas kitą remdami. Nuo širdžiai sveikiname blaivininkų seimo nutarimą — daryti kitų metų seimą tą pačią savaitę ir tame pačiame mieste, kur bus ir Darbininkų Seimas, t.y. Newark, N. J. Ties du seimai padės arčiau sueiti dirbantiems abejuose organizacijose ir surasti daugelį bendrų reikalų.

MUSŲ OBALSIAI.

Mes daug girdime apie vargus mūsų brolių Tėvynėje, vokiečių užimtoje, apie vargus karės pabėgėlių. Bet ar mes įsivaizdiname sau, kokį prakeiksmą gali užsitraukti ant savęs mūsų išveivija, kuri per du karės metus tiek milijonų dolerių pragėrė, kiek tūkstančių išsuntė šelpimui žuomės Tėvynės. Rodos būtų baisu ir intikėti, kad tai tiesa, bet de! skaitlinės parodo, kad taip yra. Į mūsų fondus nei šimtas tūkstančių nesuplaukė, o jei seniau Amerikos lietuviai pragerdavo per metus apie 40 milijonų, tai tur-būt bent nemažian ir šiuo karės laiku prageria. Juk vieni žinome, kad pagerėjus laikams — visur saliūnų biznis žymiai sustiprėjo.

Milijone yra tūkstantis tūkstančių. Taigi išeina, kad mes iš \$10,000, kuriuos numetame svaigalams, tik vieną centą atskiriame badaujančiam Lietuvai. Kaip pavadinai tai panašų apsišveikimą? Ar nepasirodo čia visiškai nupuolimas, netekimas sąžinės tiek daugelio tų žmonių, kurie, rodos, tik tam lietuvio vardą nešioja, kad jį pažėminus akys viso pasaulio.

Europoje daugelis kitataučių rimtai klausinėjo mūsų delegatų, kiek milijonų dolerių Amerikos lietuviai sudėjo savo tėvynėi gelbėti. Ar negeriau jie būtų padarę, kad būtų paklause, kiek milijonų tuo laiku lietuviai nunešė į saliūnus? Broliai ir sesutės, ne mūsų vieni galėję nusmągti ir kolkio slobiną. Baisi kova su juo verda. Kitų tautų blaivūs — galiūnai taikosi jį nugalaboti. Mes nors su savo menkais ginklais eikime jiems į pagalbą.

Blaivūs lietuviai darbininkai lai paduoda pavyzdį blaivumui ir susitvėrimui. Kas nežino, kad darbininkų girtybės pradžia, tai tos nelaimingos alaus pantės, be kurių darbininkai neapsėina prie valgio. Viena pantė, ypač keliems — tai dar negirtybė. Bet pantė — girtybės pradžia. Po jos eina kita, dažnai gi ateina ir nusigėrimas, ypač gi subatomis ir šventadieniais, kada kūnas, inpratintas kasdieninių "pančių" paieško visiško nusigėrimo. Bet ar nepastebėjote broliai, kad tos pantės dažnai esti tuo tikruoju pančiu, kurs pančiuoja visą darbininko gyvenimą. Ar nepastebėjote dar to, kad tos pantės labai daugeliui sutrukdo šelpti Lietuvą, kad tą, ką reiktų skirti Lietuvos reikalams, prisiėna skirti saliūnams. Tad ir sušukime visi vienu balsu:

Salin pantės, nors karės

metu, kol grėsia Lietuvai pavojus išmirti badu. Vieton dvokiančio alaus prie valgio prasimanykime įvairius sveikus ir skanius rūkstimus: duoninius, citrininius ir kitus kitokius. Mūsų šeiminių tarpė daugelis yra tokių, kuriuos moka puikiai panašius rūkstimus padaryti. Lietuvoje tie rūkstimai jau labiau madon buvo inėję. Galėtume juos ir čia įvesti. Ir skaniau ir sveikiau, ir pigiau (bent penkis kartus pigiau) apseisime, negu su alumi.

O kad šitas dalykas pasek mingiau išsiplatintų, mes partartume po mūsų kolonijas padaryti viešas alaus pančių pakasynas.

Reiktų surengti parodą ir paragaviną visokių nesvaigi-

namųjų gerimų. Reiktų jų tiek priruosti, kad kiekvienam, į parodą atsilankiusiam, už 1 ar 2 centu valia būtų paragauti po stiklėlį įvairių rūšių šitų gerimų. Prie bonkų turėtų būti pridėti aprašymai, kaip tie gerimai dirbami. Reiktų ir gyvu žodžiu publikai plačiai paaiškinti. Prie tokios parodos būtų dar naudinga turėti prakalbas, dainavimus, eiles, monologus ir t.t.

Tokius vakarėlius ir parodas galėtų taisyti blaivininkai, išvien su L. D. S., Vyčiaiis ir Moterų Sąjungos kuopomis. Kur nėra tų organizacijų, tai būtų kokios kitos organizacijos, lai tokias parodas surengia. Pasvarstykime šitą sumany-

Memorijalas.

KURĮ KUN. DR. V. BAR-TUŠKA TREIKĖ PO-PIEŽIUI.

Šventasis Tėve: —

Leiskie man įteikti jums šį mažą memorijalą reikale gelbėjimo nukentėjusių del karės mano nuvargintoj tėvynėj.

Lietuva yra viena labiausia nukentėjusių del karės šalių, nes nekuri jos provincijos ėjo iš rankų į rankas priešininkų. Jos gyventojai papuolė į didžiausią vargą. Kad teikti jiems pagalbą susitvėrė ten keletas komitetų. Po rusu ten buvo keturi komitetai, valdžios pripažinti, ir beveinė buvo Vilniuje: 1. Centralis Lietuvių komitetas su pirm. M. Yču, Dumos atstovu. 2. Lenkų komitetas buvo tai skyrius lenkų varšavinio komiteto. 3. Rusų komitetas ir 4. Žydų komitetas. Visi komitetai turėrejo tikslą teikti pagalbą vokiečiams, rusai turėjo trauktis iš Vilniaus ir rusų komitetas buvo uždarytas. O Lietuvių Centralis komitetas persidalino į du autonomiškus skyrius, kurio vienas pasiliko Vilniuje teikti pagalbą lietuviams po vokiečių, antras persikėlė į Petrapilį ir užsiėmė teikimu pagalbos pabėgėliams, pasklidusiems po plačią Rusiją, toli nuo Lietuvos. Pagal mano ištyrimų trys gelbėjimo komitetai — lietuvų, lenkų ir žydų yra vokiečių valdžios pripažinti ir veikia.

Kaslink šaltinių, tai lenkų komitetas Vilniuje, būdamas skyrium lenkų varšavinio komiteto, gausiai gauna išteklius iš Generalio komiteto gelbėjimui nukentėjusių del karės Lenkijoje. To komiteto buveinė yra Vevey, Šveicarijoj. Žydų komitetas gauna gausiai išteklius iš svetur, nes toji tauta turi daug labdarin-gų dr-ju. Vien lietuvijų komitetas, lieka be išteklius. Kokios tam priežastys? Svarbiausias išteklius šaltinis Lietuvai, lygiai kaip ir Lenkijai, yra užsienis. Svetimtaučiai, vienok, nežino Lietuvos ir nežinodami, kad tos dvi šalys apgyventos dvieju skirtingų tautų, paprastai Lenkiją ir Lietuvą ima už vieną šalį. Kadangi tie dalyku suamašiom, tai visusomenė, siųsdama aukas Lenkijai, tik jį jog tų aukų klišu ir lietuviams. Ištikrųjų lietuviams neklūva tų aukų, kurios siunčiamos Lenkijai ir lygiai Lietuvai. O štai kaip tas įvyksta:

Yra žinoma, jog lenkų Generalis Komitetas, kurio buveinė Vevey, Šveicarijoj, gauna visas aukas, skiriamas nukentėjusiems del karės Lenkijoje. Svetimtaučiai, vienok, neatskiauria Lietuvos nuo Lenkijos ir siunčia aukas tam vienam komitetui dviem tautom. Ir kaip veikia lenkų Vevey komitetas? Teisybė, keletą kartų tasai komitetas atsuntė žymias sumas į Vilnių sušelpimui nukentėjusių Lietuvai. Liepos 9 d. 1915 m. atsuntė 25.000 frankų, rugpūčio m. 51.000 fran-

ku. Bet netikęs buvo dalykas pavesti tų aukų išdalinti lenkų komitetui, kurs yra varšavinio komiteto skyrius. Tai pašelpą gavo tik lenkai, o lietuviai nieko negavo. Tuli lietuviai, kurie buvo Vevey komitete, kaip grafas Andriejus Plater-Syberg, pasibaureję tokiu vilniško lenkų komiteto veikimu, nusprendė siunčiant pašelpą į Vilnių pažymėti, jog trečia sumos dalis turi eiti lietuviams. Su šitokiu padavadijimu spalio 8 d. 1915 m. pasiūsta į Vilnių 100.000 frankų ir gruodžio 1 d. 108.800 frankų.

Ištiesų, teoretiškai, šiuo padavadijimu apsišveikia teisingumo kibirkstėlė Vevey komiteto, bet iki pilno teisingumo ir lygybės toli gražu tuomi neprieinama. Anos sumos buvo skiriamos keturioms lietuvijų gubernijoms: Vilniaus, Kauno, Gardino ir Suvalkų. O pagal oficialių 1897 metų statistikos Vilniaus gub. lenkų buvo 8.2 noš., lietuvijų 17.6 noš. Suvalkų gub. lenkų 23 noš., lietuvijų 52.3 noš. Kauno gub. lenkų 9 noš., lietuvijų 68.3 noš. Galop Gardino gub. lenkų 10.1 noš., o lietuvijų 0.2 noš. Visose keturiuose gubernijose lenkų sudaro 10.7 noš., lietuviai 31 noš. Matant šitokią tautų proporciją, kas gali sakyti, jog teisinga yra skirti trečdali 31 noš. gyventojų, o du trečdaliu tiems, kurie sudaro tik 10.7 noš.

Bet kas aršiausia yra tai, jog Vevey komiteto padavadijimas padalinti tarpe lietuvijų vieną trečdali sumos, siunčiamos vilniškiui lenkų komitetui neišdavė jokių vaiznių, nes tas komitetas nieko nedavė vilniškiui Lietuvijų komitetui, kurs teikia pagalbą suvargusiems lietuviams. Iš antrgos pusės lietuviai negavo jokios tiesioginės pašelpos iš lenkų komiteto. Ir jei šis lenkų komitetas nudavė šelpiąs nukentėjusius lietuvius, tai ištikrųjų tą darė ne kad gelbėjus lietuvius, bet kad juos lenkinus.

Sis neteisingas vilniško lenkų komiteto veikimo būdas buvo išrodytas Lietuvių komiteto lenkų Vevey komitetui. Paskui kun. Žilius asmenkiškai pasmerkė tą veikimą. Lenkų Vevey komitetas pasakė kun. Žiliui, jog jis neturjis teisės kontroliuoti vilniško lenkų komiteto.

Šventojo Sosto palieptoji kolekta lenkų reikalams suteikė žymią sumą. Vienok, nepramatyta to, kad šiek tiek ir lietuviams klišu tų iš tuos pasaulinių aukų, jau vien del to, kad pagal prasiplatinusios opi-nijos lenkai maišomi su lietuviais.

Keletas rytinės Prūsijos (Prūsų-Lietuvos) kunigų žinonojo vargingą Lietuvos padėjiną ėmė daryti pastangas kad ir lietuviai pasinaudotų bažnytinėmis aukomis. Tilžės kun. Wronka savo vardu ir vardu keletos kunigų prašė vyskupo Augustino Bludau (gyv. Frauenburge), kad iš Vokietijos bažnyčiose kolekto, kuri buvo padaryta pa-

liepus popiežiui, būtų skiriamai ir lietuviams, nes lietuviai nemažiau nukentėjo, kaip lenkai. Vyskupas Bludau, pripažinęs teisingumą savo kunigo, perdavė tą reikalą Jo Eminencijai kardinolui von Hartmann. Šisai pripažinęs kun. Wronkos teisingumą, pasakė, jog nieko negaljs padaryti, nes visa kolekta buvo pasiūsta lenkų Vevey komitetui ir į tą komitetą reikią kreiptis. Kun. Wronka rašė lenkų Vevey komitetui apie tą reikalą. Komitetas atsakė, jog jis neužmirštąs Lietuvos ir parėmė tų pasigyrimu, jog siuntė pinigų į Lietuvą, kaip jau tas anksčiau buvo nušviestas. Tai dabar jau turime apie ką pagalvoti.

Po viso to prieinama prie išvydimo, jog aukos skirtos dviem tautom be atskyrimo, lenkams ir lietuviams, o pasiūstos lenkų Vevey komitetui nepasiekė savo tikslo, nes ne kurie komitetai, ypač vilniškis, užsiimdamas labdarin-gais darbais, negali iškešti neužišėmės politika. Vien lenkai naudojosi aukomis, o lietuviai su galėščiu matė, kaip jų vaikai už tuos pinigus yra lenkinami. Gražus Šventojo Sosto padavadijimas parinkti aukų Lenkijai, Lietuvai nei kiek neišėjo ant gero. Šis nelemtas atsitikimas, kaip jau viršuje išrodyta paeina labiausia iš to, kad Lietuva maišoma su Lenkija ir kad lenkai reprezentuoja lietuvius svetimtaučiams. Dėka tokiam nelemtam sumaišymui lietuviai buvo palikti vieni aprūpinti savo reikalus. Lietuviai nepieikia lenkų už tai, kad jie jų neshelpia, bet nepatenkinti tuo, kad lenkai nieko neduodami lietuviams, o savo atskaitose pažymi šelpią lietuvius ir foku būdu klaidina svetimtaučius ir šie nesirūpina lietuviais, nes tiki, jog juos lenkai aprūpina.

Suprantamas daiktas, jog lietuviai patys geriau galėtų tvarkyti savo reikalus. Jau yra lietuvijų komitetų svetimos šalyse ir taip-gi namie. Ir tiems komitetams būtų galima pavesti aukas. Kad tie komitetai yra pasitiktėni ir kad jie turėtų pasitiktėjimą lietuviuose yra tas faktas, jog juose veikia kunigai, kurie Lietuvoje yra didžioje pagarbijoje. Svetimtaučiai ir-gi galėtų pasitiktėti, nes kunigai yra vyskupų priežiuroje, o vyskupai paties popiežiaus.

Svetimose šalyse Fryburge, Šveicarijoj gyuoja ir veikia nuo gruodžio 12 d. 1915 m. "Generalis Komitetas gelbėjimui nukentėjusių del karės Lietuvoje." Yra tai tarptautinė organizacija, kuri rūpinasi šelpti nelaiminguosius tėvynėje. Pagal savo įstatus šis komitetas šelpdamas nukentėjusius Lietuvoje nedaro skirtimų sulyg tautystės. Todėl galima pasitiktėti, jog šis komitetas išvengs klaidas lenkų vilniško komiteto, kurs globoja lenkus ir nesirūpina lietuviais. Be to teisingumas generalio lietuvijų komiteto tuo užtikrinamas, jog jis yra užregistruotas Šveicarijos registre, yra federalės valdžios priežiūroje, o taip-gi jo teisingumą užtikrina šlovingi asmenys inėnantieji į komitetą, kaip va: grafas Andriejus Plater-Syberg, grafas Mikas Tiškevičius, grafas Przedziecki, kunigaikštis Puzina, baronas St. de Brunow, keletas kunigų ir tt. Bešališkumas matosi iš to, jog komitete susivienijo atstovai įvairių politiškių tendencijų, lygiai reprezentuojamos lenkų ir lietuvijų kalbos, jame nuolatinis delegatas St. Salkauskis, reprezentuojas Lietuvių Centralį komitetą, kurs būdamas Petrapilyje yra rusų valdžios priežiūroje. Galop Generalis Lietuvių komitetas turi sąryšius su komitetu Stockholm. O tas komitetas yra ir-gi lietuviškas, o jo pirmininkas yra p. Lindhagin, to miesto majoras.

Bajdamas savo memorijalą, aš norėčiau dar išrodyti kodėl katalikiškos tautos turėtų šelpti lietuvijų tautą. Lietu-

viai yra geri katalikai; su-prantamas daiktas, jog jai privalo stoti pagelbon katalikiškos tautos. O ištikrųjų žymiausia pašelpą lietuviai gauna nuo pravoslaviškos Rusijos. Ir ligšiol vien rusai te skiria žymias sumas Centraliam lietuvijų komitetui ir kurs gelbsti lietuvius pabėgusius į Rusijos pasviečius, vokiečiams prisiartinus. Centralis Lietuvių komitetas nuo liepos 1915 m. iki Naujų Metų 1916 m. gavo nuo Rusijos valdžios ir iš privatiškų labdarin-gų dr-ju šešis milijonus frankų. Katalikiška lietuvijų tauta tikrai turės liūdą atminimą, jog laike sunkiausio jos gyvenime periodo buvo šelpiami vien tik pravoslavų ir kad katalikiškos tautos vakarinės Europos visai jais nesirūpino.

Po išdėstymo šių faktų man rodos, kad vien del katalikiš-tės Bažnyčia turėtų pribūti pagelbon lietuvijų tautai. (Memorijalas buvo rašytas francūzų kalboje.)

Tveriamė apskriti.

L. D. S. 20-oji kuopa. (Chicago, Ill. ant North Side) susirinkime laikytame liepos 31 d. pripažino reikalingu sutverti Chicago L. D. S. kuopų apskritį. Nutarė kreiptis į kitas kuopas ir kviesti šias prisidėti ir sutverti apskritį.

Mieli broliai darbininkai ir mielos sesers darbininkės, mes privalome pradėti varyti smarkesnį darbininkišką judėjimą. To dalyko negalime atidėlioti, negalime ant vietos stovėti. Privalome pradėti dairytis, pamatyti savo gyvenimo sąlygas, privalome suprasti savo pareigas ir teises, privalome pažinti savo prietelius ir priešus. O ypač privalome atskirti savo tikrus prietelius nuo vilkų avies kailyje. Atviras priešas nėra taip bausis, kaip nuduodantis prietelius.

Kapitalistai, kurie mus išnaudoja, yra matomi mūsų skriaudėjai, bet tie, kurie apsimetę darbininkų prieteliais, kreipia darbininkišką judėjimą į netinkamas vėžes, kreipia į netikusį, pragaištingą kelią, tai yra baisesni priešai, negu anie atviri mūsų prispaudėjai. O tokie nuduoti darbininkų prieteliai yra socialistai. Tai-gi paklauskime savęs ar galime ilgiau leisti suvedžioti save, ar galime leisti, kad jie klaidintų ir išnaudotų mūsų žemesnius brolius.

Todėl tai mes privalome stoti prieš aną pragaištingą darbininkų judėjimą ir įsiuobuti savo, krikščionišką, išganingą darbininkų judėjimą. Mes chiegičiai sutvėrė Lietuvių Darbininkų Sąjungos kuopų apskritį, sujungtomis spēkomis pradėsim smarkesnį veikimą.

Šiuomi kviečiu visas Chicago L. D. S. kuopas atsiųsti savo delegatus į įsteigiamą apskriti susirinkimą, kurs atsisbus utarninke rugsejo 5 d. 7.30 val. vak. šv. Mikolo par-salė 1644 Wabansia Ave.

Išrinkite uolius, gyvus, veiklius delegatus, kad galėtumėm aptarti svarbius dalykus ir nusistatyti veikimo planą.

M. Mažeika, kp. pirm.

"Motinėle."

Nesenai įvyko New York "Motinėle" metinis narių susirinkimas, į kurį šmet net žiūrint kaitrumo pribuvo jų nemažas skaitlius.

Pasirodė jog "Motinėle" bevargstant dagyveno dienu kada gali pasidžiūgti duosianti vieną amžiną stipendiją a.a. kun. A. Kaupo vardu iš nuošimčių geležinio kapitalo. Bėgamasis jos turtas šmet suteikė net 4 jaunikaičiams reikalaujantiems pašalpos moks-

Visas tas “Mot.” turtas remiamas yra kelių dešimčių jos narių daugiausiai kunigų. Atlieka ji tuo tarpu visuomenišką dalyką: auginą visuomenės mokytus vyrus, veikėjus. Turėtų tai ir pati visuomenė laikas nuo laiko sušelpiti ją išrašant jos narių skaičių, arba aukaujant jei netiktai kada-ne kada skatiką bet ir by kokį daiktą turintį pinigiską vertę.

Suprato tai Moksleiviai ir Vyčiai — jaunimas. Gvilde-no jau tą klausimą susirinkimuose, turėdami omenyje “Motinėles” sušelpimą. Džiaugiasi “Motinėle.” Su mielu noru ji laukia tokių darbinių. Trys yra joje skyriai: ir tiems, kurie turtin-gesni, pajiegia daugiau dirbti — jai duoti, ir tiems, kurių makšnos lengvesnės, ras sau vietas.

Didžiausia, žinoma, priederme verčiami būtų tie, kurie (ar kurios) yra gavę nuo “Motinėles” pašalpą, kad netiktai su ja atsilygintų kuogreičiausiai, bet kad ir per visą savo gyvenimą ją remtų bent dekingumo žvilgsniu. Yra tečiaus tokių, kurie, kada “atsistojo ant kojų,” net pripažinti nenori jog buvo jos šelpiami. “Motinėles” gi troškimas yra, kad surinkti į savo narius netiktai visus labdarius, bet ir tuos, kuriems ji buvo šelpėja, kuomet jiems buvo žinoma, ir tuos, kurie dar tikisi maldauti pašalpos, kad išanksto su ja susipažintų, jai pasidarbavę, vertesniais liktų jos atdosis.

Motinėles vyriausybė šiemet išrinkta susideda iš tų ypatų:

- Pirmininkas:** — Kun. J. J. Kaulakis, 324 Wharton St., Philadelphia, Pa.
  - Išdininkas:** — Kun. A. Kodis, 207 York St., Brooklyn, N. Y.
  - Raštininkas:** — Kun. M. A. Pankauskas, 443 Park Ave., Bridgeport, Conn.
- Su visokiais reikalais kreipties reikia į raštininką. Pinigus, auksas galima siųsti tiesiog išdininkui.
- Kun. M. Pankauskas,** “Mot.” Rašt.

Nenuleiskime rankų.

Baigianties vasaros karščiams, kiekvienas mūsų rėmėjas, kiekvienas agentas pasirūpinkite užsisakyti po daugiaus “Darbininko” pavieniais egz. ir juos išplatinti savo kolonijose.

Siųskite užsakymus del “Laisvamųjų Ziedų,” nors antro numerio spaudzinome 7,000, bet jau nedaug beturime ir jeigu nepasiskubinsite užsisakyti, žinokite gerai, kad neliks nei vieno ir neturėsite progos pamatyti paveiklo Dėdės Jackaus ir jo sekretoriaus, o ypatingai jo pranašystės.

Kaikiurie mūsų agentai ir remėjai pasišventę darbuojasi ir nemažai išplatina “Darbininko” pavieniais egz. “Darbininko” išleisti knyguciu, o “Laisvamųjų Ziedų,” tai net ir po keliatą šimtų užsisako, bet taip daro dar nevisi, o tik maža dalelė, reikėtų ir kitiems darbuoti ir platinti katalikišką spaudą.

Užsisakykite tuojau. “Darb.” pav. egz., iš “Darbininko” knygyno visokių knyguciu ir “Laisvamųjų Ziedų.”

Visi tie, kurie ligšiol turėjo užsisakę tik po keliatą “Darb.” pav. egz., būtinai atnaujinkite ir užsisakykite po kelias dešimtis arba net ir šimtais.

Jeigu pats neturi laiko, suorganizuok keliatą gabių vaikų ir jiems pavesk tą darbą. Nedokite platinties visokiems šlamštams savo kolonijoje.

Pabrangus popieriai visi kiti laikraščiai pakėlė kainas prenumeratų arba sumažino formatą, bet “Darbininkas”

bet “Darbininkas” ligšiol dar nemaną jokios atmainos daryti, pasitikėdamas ant savo remėjų, platintojų ir skaitytojų.

Jei mes, lietuviai katalikai, suprasieme tą ir pasižadėsimė remti kiek tik išgalėsimė, tai laisvamųjų laikraščiai ne tik kainas turės kelti, bet ir kojas pakratyti.

Užtai-gi neužmirškime savo priedermi, kad mes lietuviai katalikai turime remti tik katalikišką spaudą ir ją kiek galėdami platinti, o laisvamajai lai remia savo ir ją platinam.

WATERBURY, CONN.
Ar laisvas žodis, ar kas kitas?..

Waterburiečiai!

Ar tai skaitant istoriją, ar kokį visuomenišką raštą, tai dažnai tenka susidurti su žodžiais “laisvė” ir “laisvas žodis.” Kodėl? Tai kožnas bevienas gali suprasti, nes kas brangesnio šiame pasaulyje ir būti gali, kaip kad, “laisvė,” ypatos nepaliečiamybė,” “laisvės žodis.” Ot paimkime del pavyzdžio, ir su lyginkime, na kad ir Rusiją su Suvienytomis Valstijomis. Koks tai didelis skirtumas tarpe tų dviejų šalių ir jų įstatų, tvarkos!.. Rusijoje, viskas suvaržyta, kaip tai tverti dr-jas, laikyti įvairius susirinkimus, bei peikti valdžios paskirtus viršininkus; o jau apie atsakomybę už viršininkų nedorą elgimą su savo pavaldiniais, tai nei kalbos būti negali apie jų nubaudimą, nei nei skūsties neturi kam; nei kur, trumpiau sakant, t. y. šalis vienos ypatos valdoma. Ten trūksta pirmiaus visko, “laisvės” “laisvo žodžio,” be tų “trijų žodžių” Rusijos pavaldiniai yra nelaimingi, neužganėdinti ir nuolat eina ko-va be sustojimo su Rusijos patvaldžiu euru ir jo biurokratais valdininkais už “laisvę” ir “laisvės žodį.” Jeigu patys rusai jaučiasi nuskrūstais, už neturėjimą laisvės, tai ką-gi jau kalbėti apie kitas tautas, kurios sudaro milžiniškąją Rusiją, tarpe kurių ir mes esame lietuviai? Juk tik prisiminkime kiek mes kentėjome ir dabar kenčia likusieji mūsų broliai Lietuvoje už tą “laisvę” ir “laisvą žodį.”.. Žinoma, dabar karė sunaikino, nuterėjo. Vienok mes negalime lengvai pamiršti praeitį, už kurią tiek prisiejo iškentėti. Juk už vieną neatsargų žodelį, už vieną mažos vertės brošiūrėlę atsidurdavo, kalėjime, Sibire ir tt... Tai mes lietuviai labai gerai pažįstame ką tai reiškia laisvė. Ką kitą čia mes radome atvykę į Suvienytas Valstijas! laisvą šalį, kur nieko nesiklauses gali laikyti įvairius susirinkimus, tverti dr-jas by tik neperžengsi pamatinių šios šalies įstatymų. Čia užtikrinta visokioms tiky-boms laisvė ir gali viešai ją išpažinti ir prikalbinėti į savo būrį pasekėjus. Tečiaus už-ginama kitaip tikinčius užgaulioti, niekinti ir tt.

Mes lietuviai, atvykę šion šalin, ne visi mokėjome pasinaudoti iš tos laisvės. O kas svarbiausia tą laisvę nekurię keistai suprato — mano, jog laisvė yra tas pats ką ir palaidumas. Gerk kiek netelpa, nes “fri kontr.” Muškis-peškis, nes laisvė, paviliokie svetimas pačias nuo vyrų, nes yra laisvė; šmeižk kitus žodžiu ar per laikraščius, nes laisvė.

Štai pavyzdin Waterbury’je neseniai tapo suauerštuotas velnių ir pragaro palocių pardavinėtojas M. Mockus. Ir už ką? Na-gi už bliuznijimą prieš Dievą ir Šventąjį Raštą. Kitaip sakant ir geriau ir tą dalyką išgilinus minėtas “pirklis pragaro” tapo nubaustas už plūdimą biauriais žodžiais

kitaip tikinčiųjų, ir jų įsitikinimų. Tai ar tai laisvė? Ar tai naudojimas žodžių. Dabar pažiūrėkime kas atsitiko tarpe vietos lietuvių, ir dr-jų, kuriose vadovauja viršimėto “pirklis” pasekėjai. Per tris dienas laikė savo pliovones. Ir jas užbaigęs tikėjosi nemažai pasipelnęs kaip “finansistai” taip ir savo “pasekėjais” lengvai sau paspruksis. Bet... nelaimė “liuosybės varžytojas” policmonas ateina ir suareštuoja, pareikalaudamas kaucijos \$500.00. Vienas saliučikas didelis “liuosybės” šalininkas užsto-ka kauciją gi vietiniai laisvamajai — socialistai — tautininkai ant žūt-būt nutarė užstoti. Teisme nubaudžiamas ant dešimts dienų ir kalėjimą ir kaštus su dadėčkais. Ape-liuoja į augštesnijį teismą ir vėl eina ant kaucijos \$500.00. Mockui savųjų pinigėlių gaila. O eiti į augštesnijį teismą vis-gi nemažai reikia jų turėti. Tad ir klausimas iš kur dabar jų gauti vedimui bylos, kad apgynus “liuosybę”? Tam tikslui visų Mockaus pasekėjų nutarta panaudoti “tautiškas” dr-jas... Pirmutinė tapo užtaukuota vadinama “Waterbury’io Liet. Šviesos Dr-ja.” Veržtasi eiti į kasą, ten neprileista, tai būtinai tapo viršimėto dr-ja įvelta ir tai, kad išrinko iš savo tarpo kolektočius ir kad eitų po biznierių ir po stubas rinkti delei “nukentėjusio Mockaus.” Ar-gi tai nepasiba-sėtinas apsirėikimas? Juk prie ko mes priėjome? Ar turi nors kiek smegenų tie užstavotojai, ar turi kokio nors supratimo. Taisoma komite-tas, organizuojama rinkėjus aukoms rinkti! Ir kam? O-gi tokiam pašlemėkui, pabalđai, biauriam pliovotojui; jūs pavikšėliai, jei jau Dievo nebijote, tai nors sarmatą turėkite. Dr-jos, nepurvinkite savo vardą, užsistodamos už tą žvėgą.

Broliai lietuviai, Waterburiečiai! Nubuskime. Štai pasižiūrėkime į “Šviesos Dr-ją” ir jos įstatus. Ten yra pasakyta: “tikėjimams paliktą visišką liuosybę...” Neklysiu sakdamas, kad toje dr-je gerokai yra praktikuojančių katalikų ir taip juos nūnai nužemimo, kad privertė eiti juos pačius prieš savo įsitikinimus ir užstoti Mockaus blyvęžgas... Ar daug tą atli-ko? ar legaliskai? ir kas tam kaltas. Aš nesistebiu, kad saliučikai užstoja taip labai Mockų... Nesistebėkite, tai jų jū para. Tik toki mūsų “liaudies švietėjai” juos ir palaiko su savo pasekėjais. Lietuviai! ar Mockaus ir jo pasekėjų turime užstoti jų jū skelbiamą “laisvę”? Ne, tokiai “laisvei” vietos tarp padorių žmonių būti negali. Mylėkime taip laisvę, kaip myli šios šalies gyventojai amerikoniai.

Juozas B. Šaliunas.

ORANGE, MASS.

Prakalbos del nukentėjusių nuo karės Lietuvoje.
Viešinė Sv. Petro dr-ja rugp. 13 d. 1916 m. surengė airių po-bažnyinėje salėje prakalbas. Kalbėtojai atvyko iš Athol’io, Mass. kun. klebonas F. Meš-

Rengkimės prie “Katalikų Spaudos Savaitės.”

Siomis dienomis “Darbininkas” išleido naują kny-gelę “Katalikų Spaudos Savai-tė,” kurioje nurodoma būdai katalikiškos spaudos platinimui.

Kiekvienas lietuvis katali-kas privalo pasirūpinti tą kny-gelę įgyti, kad geriaus galė-tų prisirengti prie tos savai-tės.

Visais reikalais kreipkitės “Darbininkas”

242 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

WATERBURY, CONN.
Ar laisvas žodis, ar kas kitas?..

Waterburiečiai!

Ar tai skaitant istoriją, ar kokį visuomenišką raštą, tai dažnai tenka susidurti su žodžiais “laisvė” ir “laisvas žodis.” Kodėl? Tai kožnas bevienas gali suprasti, nes kas brangesnio šiame pasaulyje ir būti gali, kaip kad, “laisvė,” ypatos nepaliečiamybė,” “laisvės žodis.” Ot paimkime del pavyzdžio, ir su lyginkime, na kad ir Rusiją su Suvienytomis Valstijomis. Koks tai didelis skirtumas tarpe tų dviejų šalių ir jų įsta-tų, tvarkos!.. Rusijoje, viskas suvaržyta, kaip tai tverti dr-jas, laikyti įvairius susirinkimus, bei peikti valdžios paskirtus viršininkus; o jau apie atsakomybę už viršininkų nedorą elgimą su savo pavaldiniais, tai nei kalbos būti negali apie jų nubaudimą, nei nei skūsties neturi kam; nei kur, trumpiau sakant, t. y. šalis vienos ypatos valdoma. Ten trūksta pirmiaus visko, “laisvės” “laisvo žodžio,” be tų “trijų žodžių” Rusijos pavaldiniai yra nelaimingi, neužganėdinti ir nuolat eina ko-va be sustojimo su Rusijos patvaldžiu euru ir jo biurokratais valdininkais už “laisvę” ir “laisvės žodį.” Jeigu patys rusai jaučiasi nuskrūstais, už neturėjimą laisvės, tai ką-gi jau kalbėti apie kitas tautas, kurios sudaro milžiniškąją Rusiją, tarpe kurių ir mes esame lietuviai? Juk tik prisiminkime kiek mes kentėjome ir dabar kenčia likusieji mūsų broliai Lietuvoje už tą “laisvę” ir “laisvą žodį.”.. Žinoma, dabar karė sunaikino, nuterėjo. Vienok mes negalime lengvai pamiršti praeitį, už kurią tiek prisiejo iškentėti. Juk už vieną neatsargų žodelį, už vieną mažos vertės brošiūrėlę atsidurdavo, kalėjime, Sibire ir tt... Tai mes lietuviai labai gerai pažįstame ką tai reiškia laisvė. Ką kitą čia mes radome atvykę į Suvienytas Valstijas! laisvą šalį, kur nieko nesiklauses gali laikyti įvairius susirinkimus, tverti dr-jas by tik neperžengsi pamatinių šios šalies įstatymų. Čia užtikrinta visokioms tiky-boms laisvė ir gali viešai ją išpažinti ir prikalbinėti į savo būrį pasekėjus. Tečiaus už-ginama kitaip tikinčius užgaulioti, niekinti ir tt.

Mes lietuviai, atvykę šion šalin, ne visi mokėjome pasinaudoti iš tos laisvės. O kas svarbiausia tą laisvę nekurię keistai suprato — mano, jog laisvė yra tas pats ką ir palaidumas. Gerk kiek netelpa, nes “fri kontr.” Muškis-peškis, nes laisvė, paviliokie svetimas pačias nuo vyrų, nes yra laisvė; šmeižk kitus žodžiu ar per laikraščius, nes laisvė.

Štai pavyzdin Waterbury’je neseniai tapo suauerštuotas velnių ir pragaro palocių pardavinėtojas M. Mockus. Ir už ką? Na-gi už bliuznijimą prieš Dievą ir Šventąjį Raštą. Kitaip sakant ir geriau ir tą dalyką išgilinus minėtas “pirklis pragaro” tapo nubaustas už plūdimą biauriais žodžiais

kitaip tikinčiųjų, ir jų įsitikinimų. Tai ar tai laisvė? Ar tai naudojimas žodžių. Dabar pažiūrėkime kas atsitiko tarpe vietos lietuvių, ir dr-jų, kuriose vadovauja viršimėto “pirklis” pasekėjai. Per tris dienas laikė savo pliovones. Ir jas užbaigęs tikėjosi nemažai pasipelnęs kaip “finansistai” taip ir savo “pasekėjais” lengvai sau paspruksis. Bet... nelaimė “liuosybės varžytojas” policmonas ateina ir suareštuoja, pareikalaudamas kaucijos \$500.00. Vienas saliučikas didelis “liuosybės” šalininkas užsto-ka kauciją gi vietiniai laisvamajai — socialistai — tautininkai ant žūt-būt nutarė užstoti. Teisme nubaudžiamas ant dešimts dienų ir kalėjimą ir kaštus su dadėčkais. Ape-liuoja į augštesnijį teismą ir vėl eina ant kaucijos \$500.00. Mockui savųjų pinigėlių gaila. O eiti į augštesnijį teismą vis-gi nemažai reikia jų turėti. Tad ir klausimas iš kur dabar jų gauti vedimui bylos, kad apgynus “liuosybę”? Tam tikslui visų Mockaus pasekėjų nutarta panaudoti “tautiškas” dr-jas... Pirmutinė tapo užtaukuota vadinama “Waterbury’io Liet. Šviesos Dr-ja.” Veržtasi eiti į kasą, ten neprileista, tai būtinai tapo viršimėto dr-ja įvelta ir tai, kad išrinko iš savo tarpo kolektočius ir kad eitų po biznierių ir po stubas rinkti delei “nukentėjusio Mockaus.” Ar-gi tai nepasiba-sėtinas apsirėikimas? Juk prie ko mes priėjome? Ar turi nors kiek smegenų tie užstavotojai, ar turi kokio nors supratimo. Taisoma komite-tas, organizuojama rinkėjus aukoms rinkti! Ir kam? O-gi tokiam pašlemėkui, pabalđai, biauriam pliovotojui; jūs pavikšėliai, jei jau Dievo nebijote, tai nors sarmatą turėkite. Dr-jos, nepurvinkite savo vardą, užsistodamos už tą žvėgą.

Broliai lietuviai, Waterburiečiai! Nubuskime. Štai pasižiūrėkime į “Šviesos Dr-ją” ir jos įstatus. Ten yra pasakyta: “tikėjimams paliktą visišką liuosybę...” Neklysiu sakdamas, kad toje dr-je gerokai yra praktikuojančių katalikų ir taip juos nūnai nužemimo, kad privertė eiti juos pačius prieš savo įsitikinimus ir užstoti Mockaus blyvęžgas... Ar daug tą atli-ko? ar legaliskai? ir kas tam kaltas. Aš nesistebiu, kad saliučikai užstoja taip labai Mockų... Nesistebėkite, tai jų jū para. Tik toki mūsų “liaudies švietėjai” juos ir palaiko su savo pasekėjais. Lietuviai! ar Mockaus ir jo pasekėjų turime užstoti jų jū skelbiamą “laisvę”? Ne, tokiai “laisvei” vietos tarp padorių žmonių būti negali. Mylėkime taip laisvę, kaip myli šios šalies gyventojai amerikoniai.

Juozas B. Šaliunas.

ORANGE, MASS.

Prakalbos del nukentėjusių nuo karės Lietuvoje.
Viešinė Sv. Petro dr-ja rugp. 13 d. 1916 m. surengė airių po-bažnyinėje salėje prakalbas. Kalbėtojai atvyko iš Athol’io, Mass. kun. klebonas F. Meš-

kauskis, p. D. Karoblis ir mo-ksleivis K. J. Bajorinas. Kun. klebonas atsivėžė kartu Athol’io lietuvių mažąjį chorą ir po-rą su deklamacijomis. Taip-gi nemažai atholiečių atvyko, kad išgirsti prakalbų ir kon-certo.

Apie trečią valandą, pirmi-ninkas šv. Petro dr-jos A. Si-ronaitis perstatė publikai gerb. kalbėtojus ir tos dienos programą. Gerb. kun. klebo-nas kalbėjo apie tikėjimą. Pla-čiai aiškino, ką Bažnyčia pa-darė gero žmonijai pasaulyje. Kalba buvo rimta ir žmonėms labai patiko, ką liūdijo dideli rankų plojimai. P. D. Karo-blis kalbėjo iš Lietuvos istori-jos; trumpoje formoje bet aiš-čiai apsakė kas Lietuvoje dė-josi nuo senų laikų iki šiai dienai. Žmonės turėjo gerą progą susipažinti su savo gim-tiniu kraštu. Prie pabaigos ragino, kad šiame mieste su-tverti Tautos Fondo skyrių.

K. J. Bajorinas kalbėjo apie lietuvių praeitį ir dabartinį gyvenimą. Nurodė jų vargus, gerus ir blogus jų darbus; pa-tarė mesti tą seną lietuvių priežodį: ‘kad aš esu artojas, tegul mano vaikai būna arto-jais,’ o kad duoti vaikams apšvietos kiek išgalima ir aiškino pagal nužirėjimo ir dabartinį lietuvių gyvenimą, kokias lie-tuviai ateities gali tikėtis. Ragino prisilaikyti nuo girty-bės; auklėti jaunimą blaiviai ir geroje tautiškoje dvasioje, kad būtų tinkamai prirengtas prie ateities; kad netik galė-tų atsakančiai valdyti jiems pavestus tėvynės ir tautos rei-kaus, bet, kad galėtų veikt-i dar pasekingiau už mus ir, kad galėtų pavyti kitas tau-tas kultūroje ir apšvietoje. Tarpais prakalbų buvo tautiš-kos dainos ir deklamacijos. Pirmą deklamavo p-lė M. An-dreliunaitė “Atmink broli!” eiles apie vargus lietuvių lai-ke karės ir taip jausmingai pa-riai, kurie susiorganizavę su-manė pareikalauti nuo siuvėjų firmų (warhouses), kad jiems duotų siuvimo siutus ir pakė-limą ant surdotų. Kad pa-remti tą sumanytą jie atleido darbininkus nuo darbo, vadi-nasi padarė (Lockout). New Yorke beveik visi žydiški kon-traktoriai taip-pat padarė. Bet lietuviai kontraktoriai kaž-ko likuriavo, tik apie keturi su-stojo dirbė.

Už tą visą priklauso pa-dėka gerb. Athol’io klebonui, kun. F. Meškauskui, nes jo sumanymai ir visa tvarka; net ir kelionė apmokėjo kalbėto-jams ir visam chorui. Laike pertraukos rinkta aukos nukentėjusiems nuo karės Lietu-voje.

Aukavo sekanti: Petras Ka-robolis \$2.00. Po \$1.00 K. Stonis, A. Baninas, K. Rudis, A. Masidonas, J. Alekevičė, F. Kaziliunas, A. Navakas, A. Livonaitis, O. Budrenaitė, A. Šiltrelis, J. Dievaitis, P. Bu-driūnas, I. Gasianus, J. Pe-trauskis, J. Baniulis, J. Ma-žeika, A. Mininkas, M. Sro-ga. Po 50c.: K. Jusis, P. Ja-kimavičienė, M. Gasiūniene, R. Šatas, A. Gražis, J. Za-pustas, M. Kairiūtė, O. Ka-rabliūtė, P. Šatas, M. Veng-vailienė, S. Pelekienė, V. Pugslytė, V. Krikšėlinas.

Smulkiųjų aukų surinkta 35c. Iš viso \$26.85.

Aukos pavestos Athol’io T. Fondo skyriui nuo karės nukentėjusiems. Ačiū Orange’io lietuviams už gražią auką. Reikia patėmyti, kad Orange’io lietuviai nevisi teatsilankė ant prakalbų. Iš Athol’io be-veik daugiau buvo svečių ant salės negu Orange’io gyventojų.

Buvęs.

HARTFORD, CONN.

Ateikite į susirinkimą.

Rugpjūčio 20, š. m. L. Vyčių 6 kuopa laikys mėnesinį susi-rinkimą tuojau po sumos, 12:30 val. Visi nariai priva-lio ateiti ir atsivesti naujų na-rių, nes šis susirinkimas bus labai svarbus ir tariama daug svarbių dalykų. Širdingai kviečia

Juozas B. Šaliunas.

ORANGE, MASS.

Prakalbos del nukentėjusių nuo karės Lietuvoje.
Viešinė Sv. Petro dr-ja rugp. 13 d. 1916 m. surengė airių po-bažnyinėje salėje prakalbas. Kalbėtojai atvyko iš Athol’io, Mass. kun. klebonas F. Meš-

kauskis, p. D. Karoblis ir mo-ksleivis K. J. Bajorinas. Kun. klebonas atsivėžė kartu Athol’io lietuvių mažąjį chorą ir po-rą su deklamacijomis. Taip-gi nemažai atholiečių atvyko, kad išgirsti prakalbų ir kon-certo.

Apie trečią valandą, pirmi-ninkas šv. Petro dr-jos A. Si-ronaitis perstatė publikai gerb. kalbėtojus ir tos dienos programą. Gerb. kun. klebo-nas kalbėjo apie tikėjimą. Pla-čiai aiškino, ką Bažnyčia pa-darė gero žmonijai pasaulyje. Kalba buvo rimta ir žmonėms labai patiko, ką liūdijo dideli rankų plojimai. P. D. Karo-blis kalbėjo iš Lietuvos istori-jos; trumpoje formoje bet aiš-čiai apsakė kas Lietuvoje dė-josi nuo senų laikų iki šiai dienai. Žmonės turėjo gerą progą susipažinti su savo gim-tiniu kraštu. Prie pabaigos ragino, kad šiame mieste su-tverti Tautos Fondo skyrių.

K. J. Bajorinas kalbėjo apie lietuvių praeitį ir dabartinį gyvenimą. Nurodė jų vargus, gerus ir blogus jų darbus; pa-tarė mesti tą seną lietuvių priežodį: ‘kad aš esu artojas, tegul mano vaikai būna arto-jais,’ o kad duoti vaikams apšvietos kiek išgalima ir aiškino pagal nužirėjimo ir dabartinį lietuvių gyvenimą, kokias lie-tuviai ateities gali tikėtis. Ragino prisilaikyti nuo girty-bės; auklėti jaunimą blaiviai ir geroje tautiškoje dvasioje, kad būtų tinkamai prirengtas prie ateities; kad netik galė-tų atsakančiai valdyti jiems pavestus tėvynės ir tautos rei-kaus, bet, kad galėtų veikt-i dar pasekingiau už mus ir, kad galėtų pavyti kitas tau-tas kultūroje ir apšvietoje. Tarpais prakalbų buvo tautiš-kos dainos ir deklamacijos. Pirmą deklamavo p-lė M. An-dreliunaitė “Atmink broli!” eiles apie vargus lietuvių lai-ke karės ir taip jausmingai pa-riai, kurie susiorganizavę su-manė pareikalauti nuo siuvėjų firmų (warhouses), kad jiems duotų siuvimo siutus ir pakė-limą ant surdotų. Kad pa-remti tą sumanytą jie atleido darbininkus nuo darbo, vadi-nasi padarė (Lockout). New Yorke beveik visi žydiški kon-traktoriai taip-pat padarė. Bet lietuviai kontraktoriai kaž-ko likuriavo, tik apie keturi su-stojo dirbė.

Už tą visą priklauso pa-dėka gerb. Athol’io klebonui, kun. F. Meškauskui, nes jo sumanymai ir visa tvarka; net ir kelionė apmokėjo kalbėto-jams ir visam chorui. Laike pertraukos rinkta aukos nukentėjusiems nuo karės Lietu-voje.

Aukavo sekanti: Petras Ka-robolis \$2.00. Po \$1.00 K. Stonis, A. Baninas, K. Rudis, A. Masidonas, J. Alekevičė, F. Kaziliunas, A. Navakas, A. Livonaitis, O. Budrenaitė, A. Šiltrelis, J. Dievaitis, P. Bu-driūnas, I. Gasianus, J. Pe-trauskis, J. Baniulis, J. Ma-žeika, A. Mininkas, M. Sro-ga. Po 50c.: K. Jusis, P. Ja-kimavičienė, M. Gasiūniene, R. Šatas, A. Gražis, J. Za-pustas, M. Kairiūtė, O. Ka-rabliūtė, P. Šatas, M. Veng-vailienė, S. Pelekienė, V. Pugslytė, V. Krikšėlinas.

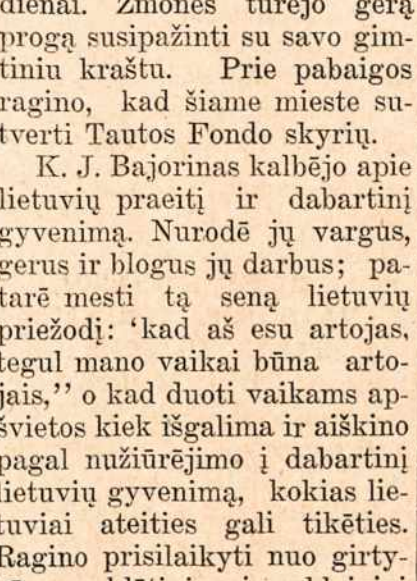
NEW HAVEN, CONN.
Mūsų kolonijoj vis didesnis prasideda judėjimas. Vasa-ro laikui surengiama gražių pramogų tyrame ore.

L. Vyčių kuopa buvo paren-gus pikniką. Buvo kviestos dalyvauti S. L. R. K. A. ir L. D. S. kuopos. Piknikas buvo blaivus. Buvo renkamos au-kos nukentėjusiems del karės.

Išvažiavimas buvo labai ge-ras. Dalyvavo Waterbury’io choras, Bridgeport’o choras ir vietinis vyčių naujai susitvė-ręs choras.

Tai buvo vienas dailiausių piknikų.

M. D.

P. Lė J. ŠEFELTAITE,

Narė Blaivininkų Sus-mo 44 kuopos, Philadelphia, Pa. Ji yra viena uoliausių veikliausių blaivybės dirvoje veikėjų tarpe Amerikos lietuvių.

BROOKLYN, N. Y.

Siuvėjai be streiko laimėjo \$1.00.

Buvo taip: bosai-kantraktoriai, kurie susiorganizavę su-manė pareikalauti nuo siuvėjų firmų (warhouses), kad jiems duotų siuvimo siutus ir pakė-limą ant surdotų. Kad pa-remti tą sumanytą jie atleido darbininkus nuo darbo, vadi-nasi padarė (Lockout). New Yorke beveik visi žydiški kon-traktoriai taip-pat padarė. Bet lietuviai kontraktoriai kaž-ko likuriavo, tik apie keturi su-stojo dirbė.

Bet dar pirmą sustojimo lie-tuviai davė žinoti unijai, kad unijistai gali sau reikalauti ko jie nori.

Žinoma progai pasitaikius niekas nelauks. Lietuvių u-nija 54 ir 58-tas skyriai 2 d. rugpjūčio sušaukė extra susi-rinkimą ir nutarė pareikalauti \$1.00 savaitėj daugiau. O jei neduos kontraktoriai tai eiti ant streiko. 7 d. rugpjū-čio buvo paskirta ant streiko, arba nuo 7 d. rugpjūčio pakel-ti žėdnam darbininkui po \$1.00.

Sulaukus minėtos dienos nėjo nei viena dirbtuvė ant streiko, nes kontraktoriai jau iš subatos pridėjo reikalavi-mą išpildyti ir jau antra savai-tė kaip gauna viršaus visi siu-vėjai po \$1.00 be streiko.

Išėmus 4 dirbtuves, kurios palaikė apie po 3 dienas streiką ir M. Bučinskas davė streikuoti pusantros valandos.

Permainė delegatą.

27 d. liepos buvo lietuvių Amalgamated Clothing Wor-kers of America rinkimas uni-jos vaikščiojančio delegato po dirbtuves. Iš pradžių buvo apie 9 kandidatai, paskui iš-rinko tik iš 3. Iš trijų buvo J. Augunas senas delegatas, pijokėlis, Bekampis, socija-listas ir dar vienas. Didžiu-vė balsų gavo Bekampis, ku-ris ir liko delegatu. Bet se-nasis pakėlė už tai lermą. Vie-tiųjų atsiveikinti, išplūdo vy-čius, L. D. S. ir socialistus, paskius būk anie varė agitaciją. Net \$25.00 davė prirodymui, bet nieko nepaisė susirinkimas, liepė eit šalin nuo estrados. Bekampis, nors socialistas, bet matyti neblogas bus dele-gatas.

Žinantis.

HARTFORD, CONN.

Ateikite į susirinkimą.

Rugpjūčio 20, š. m. L. Vyčių 6 kuopa laikys mėnesinį susi-rinkimą tuojau po sumos, 12:30 val. Visi nariai priva-lio ateiti ir atsivesti naujų na-rių, nes šis susirinkimas bus labai svarbus ir tariama daug svarbių dalykų. Širdingai kviečia

Juozas B. Šaliunas.

ORANGE, MASS.

NEW HAVEN, CONN.
Mūsų kolonijoj vis didesnis prasideda judėjimas. Vasa-ro laikui surengiama gražių pramogų tyrame ore.

L. Vyčių kuopa buvo paren-gus pikniką. Buvo kviestos dalyvauti S. L. R. K. A. ir L. D. S. kuopos. Piknikas buvo blaivus. Buvo renkamos au-kos nukentėjusiems del karės.

Išvažiavimas buvo labai ge-ras

Iš podarbininko plunksnos.

(Tąsa)

Kitados senovėje karalius Salemonas, a nu laikų didžiausias galvočius ir turtuolis, pasakė: — "Viskas pasaulyje tuštybė ant tuštybių ir viskas tuštybė." Ir teisingai pasakė, nes žmogui niekad nieko negana, ir pats žmogus nežino nei galo nei krašto savo geiduliams ir troškimams. Juo daugiau turi, juo daugiau nori, juo labiau galva suka ir vargsta juo labiau kenčia — iš godumo. O tas, kurs užsiganėdina tuomi ką turi, yra linksmas ir laimingas pilnoje to žodžio prasmėje. Ir toks pasiekė ir suprato žmogaus gyvenimo tikslą ir elgiasi taip kaip reikia — kaip V. Dievo pri likta.

F. V.

ŠEIMYNA, VALSTYBĖS VALDŽIA IR BAŽNYČIA.

Apie šeimyną aiškina daug-maž skyrin je, kuriame buvo kalbama apie draugijas. Šeimyna yra geriausia draugija.

Valstybės valdžia daug kuomi priguli nuo savo formos ir nuo tų žmonių, kurie sudaro valdžią; jų gabumų, dorumo ir savo luoninių ir valstybinių reikalų supratimo, tai yra nuo jų politikos ir veiklumo.

Geriausia valdžios forma yra pripažįstama "demokratiška," tokia kaip Amerikoje, kur patys žmonės išsirenka sau visus valdininkus ir patį prezidentą. Bet gera gali būti ir kiekviena valdžios forma, jeigu tikta valstybėje valdys žmones išmintingi ir dori vadovai, tokie, kurie nenorės artimo skriaudos. Tik tame ir visa bėda, kad tokių žmonių labai mažai pasaulyje randasi. O ir tie patys jeigu ir pakliūva kartais į valdytojų skaitliū, tai dažniausia tose vietose ilgai nepabūna, nes nedori priešai savo intrigomis juos išėda arba nužudo, kaip kenksmingus savo nedoriems tikslams ir siekiams. Ir vėl neteisybė ir skriauda viešpatauja ir plėtojasi.

Bet kokios formos toji valstybės valdžia nebūtų, visvien jina turi priedermę žiūrėti teisybės; žiūrėti, kad niekas nebūtų skriaudžiamas, kad visi jos pavaldiniai turėtų gerą pragyvenimą, ir jeigu vieni galingsni pradeda skriausti kitus silpnesnius, tai valstybės pareiga yra užstoti už skriaudžiamuosius, tam tikslui panaudojant savo autoritetą, įstatymus, tvarką ir spėką.

Gera valdžia jau iš anksto parūpina gerus įstatymus, tokiuos, kurie panaikina net tas priežastis, per kurias skriaudoms iškilja. Ir tas turėtų būti svarbiausiu rūpesniu visų istatimavųjų ir įstatimavysčių, bet ant nelaimės taip nėra.

Mes turime vieną tokią valdžią — Bažnyčią, kuri daugiausia vien tuomi rūpinasi, kad žmonija būtų laiminga. Bažnyčia per savo valdžios atstovus: popiežius, vyskupus ir kunigus skelbia V. Kristaus mokslą visiems: ir karaliams, ir turtuoliams ir varguoliams... "Mylėk Viešpatį Dievą tavo iš visos širdies tavo, o artimą sau kaip patsai save." Ir jeigu to Bažnyčios Mokslo pilnai visi klausytų ir palei jo elgtūsi, tai pasaulyje būtų žemiškas rojus. Ir net prie šios, taip vadina mos, kapitalizmo tvarkos, nebūtų nei išnaudojimo, nei skurdo, nes gėrybių ir turtų pasaulyje yra pakaktinai visiems, tik jie neteisingai paskirstyti, o tame kalta ne krikščionija, ne Bažnyčia, ne tikėjimas, bet žmonių godumas ir neteisybė.

Tada tiktai žmonija bus laiminga, kada sugrįš ant šv. tikėjimo kelio ir pildys šventai tikėjimo įstatymus ir reikalavimus, ir gyvenimą sutaiskins su V. Jezaus ir Šv. Bažnyčios mokslu.

Šv. Tėvo Leono XIII enciklikoje santi kiai tarpe šeimynos, valstybės ir Bažnyčios apibriežiami šitaip:

"Zmogus yra senesnis už valstybę ir jo teisė aprūpinti savo fiziškąjį gyvenimą tam tikromis reikmenomis buvo pirmesnė, negu susitvėrimas į bile kokią valstybę."

"Yra švenčiausias gamtos įstatymas, kad tėvas teiktų maistą ir visas reikmenas tiems, kurių jis tėvu yra."

"Turime šeimyną — tai draugija žmogaus naminio židinio ribose; draugija, teisybė, nedidelė skaičiumi, bet tikra "draugija" pirmesnė už visokią valstybę, už visokią tautą, su savotiškoms pareigomis ir teisėmis, pilnai neprigulminga nuo valstijos."

"Je del streiko ar del kitokio darbininkų judėjimo matytūsi pavojus viešai ramybei, arba jei kiltų tokios aplinkybės, kad darbininkų šeimyniški ryšiai susilpnėtų, galop jei darbininkų sveikatai kenktų perilgas darbas, arba jei darbas nebūtų tinkamas amžiui, arba lyčiai, tai tokiose atsitikimuose nėra abejonės, kad iki tūlo laipsnio būtų teisinga šaukties pagelbos ir apgynimo įstatymų."

"Istatymai turi būti iš anksto išleisti tokie, kad nedaleisti panašiems atsitikimams įvykti. Istatymai privalo savo laiku pašalinti tas priežastis, kurios veda prie susirėmimų tarpe darbininkų ir darbdavių."

"Valdovas gali prigelbėti kiekvienai valstybės daliai, o labiausia turi jam apeiti reikalai biednųjų. Valdžios reikalai yra rūpinties abelna gerove ir juo labiau darbininkų luomas

yra apginamas abelna is įstatymais, tuo mažiau reikės išeikvoti būdų jo aprūpinimui." Turtingesnieji gyventojai gali pasigauti daug būdų apgynimui savės ir nereikalauja daug pagelbos nuo valdžios. Gi tie, kurie mažai turi, neturi ant ko atsiremti ir turi laukti pasipiries iš valstybės. Todėl rankpelniai, kurie yra silpni, maž turinti, ypač turi būti valstybės apginami ir aprūpinami."

"Negali būti abejonės, kad civilė draugija visose dalyse buvo atnaujinta krikščionijos mokslu; kad tuo atnaujinimu žmonija buvo pakelta prie geresnių daiktų; net galima sakyti ji buvo iš mirusių prikelta." "Jėzus Kristus buvo pirmoji priežastis ir galutinas tikslas šito išganimo atnaujinimo; taip prie Jo viskas turi grįžti."

Siuos šv. Tėvo žodžius Kardinalas Mannings aiškina šitaip:

1. "Kad į žmonių nuopuolusią ir sugedusią draugiją įvestas buvo naujas gyvenimas ir nauji įstatymai, kurie apvalė žmoniją nuo sugedimo ir iškėlė ją į viršgamtiską stovį. Arba kitais žodžiais tariant, naturališka draugija ir naturališki įstatymai ne vien buvo sugrąžinti prie savo pirmutinių principų, bet dar-gi buvo pakelti prie augštesnio stovio. Žmonių draugija buvo padaryta tobula viršgamtiskoje draugijoje, t. y. Bažnyčioje. Atsitolinimas todėl nuo Bažnyčios atitraukė didžią krikščioniško svieto dalį nuo jos viršgamtiskos tobulybės."

2. Kad kirkščioniškas įstatymas patobulino naturalų teisybės ir galeistingumo įstatymą.

3. Kad jis papildė meilės įstatymą, tą augščiausią ir tobuliausią įstatymą, kurs nors žmonių tribunalais negali būti priverstas pildyti, turi vienok dievišką sankciją iskiepinėti ir sąžines visų žmonių."

4. Kad be kirkščioniško mokslo doriškieji santikiai žmonių draugijoje pasidaro nesimpatingi, kietai ir saumeliški."

Viską suvedus į kruvą, išeina taip: Šeimyna — pamatas žmonijos gerbuvio ir visokios tvarkos.

Tėvas turi rūpinties maitinimu ir auklėjimu savo vaikų, kaipo tęsimo savo paties gyvasties.

Valstybė privalo daboti tvarkos žmonijoje, kad visiems būtų gerovė ir kad stipresnieji, galingesnieji neskrįstų ir neišnaudotų silpnesniųjų ir, reikalui prėjus, tur panaudoti jų apgynimui ir tvarkos palaikymui arba skriaudos prašalinimui savo autoritetą, įstatymus, o reikalui prispyrus tai net ir spēką.

Bet ypatingai tur pasirūpinti, kad likaliko būtų išleisti geri įstatymai, kad negalėtų neteisybės ir skriaudos įsivyrauti.

Bažnyčia rūpinasi žmonių gerove, kaip liglaikine, taip lygiai dar labiau amžinu išganimu.

Delfo mes ir turime tą visą tvarką ir valdžią gerbti ir godoti, nes jina yra gera ir reikalinga, o gerbdami ir gododami, labiaus turime rūpinties, kad ta valdžia išties būtų gera ir tam tikslui visados, visokiuose rinkimuose rinkime į valdininkus dorus ir tikinčius žmones, ir patys visame savo gyvenime stengkimės pildyti Viešpaties Dievo įstatymus, o tuomet nei prieš Dievą, nei prieš valstybę, nei prieš Bažnyčią, nei prieš visuomenę net nei patys prieš save neprasikalsime ir būsimės mes, mūsų šeimynėlė ir visa žmonija laimingi.

Visiems Vieš. Dievo prisakymus pildant, pasaulyje skriaudai vietos nebus, nes žmonės bus teisingi ir dori. O tokie skriaudoms niekad nedaro.

Kaip priežastį seka pasekmė, taip lygiai yra teisinga ir teisėta, kad darbo vaisiai privalo kilti tam, kursai del jų darbaivos."

"Nebe pamato, todėl, abelna žmonijos opinija priėjo prie to, kad, tyrinėjant gamtą ir jos įstatymus, apčiuopė nuosavybės padalinimo taisykles ir visų amžių praktika patvirtino privatinės nuosavybės principą."

Ir visi katalikai privalo privatinės nuosavybės klausimo rišime taikinties prie tų šventojų Tėvo žodžių.

Zinoma, kad nuosavybė kožnam yra brangi ir uždyka nei vienam neatsiėjo; kožnas ją turėjo užsidirbti kokiu nors būdu. Kurs gerais būdais uždirbo, tai tegul Dievui dėkavoja už suteiktas progas tos nuosavybės igijimui ir tegul tą nuosavybę pasistengia sunaudoti savo ir visos žmonijos naudai. O kurs igijo nuosavybę su skriauda artimo, tai privalo skriaudas atlyginti ir jeigu jisai to nepadarys, užsitarnauja didžiausio paneikimo, nes nevertas yra nei žmogumi vadinti, bet skriaudiku. Bet nors jisai ir neteisingai igijo savo nuosavybę, vienok niekas neturi teisės iš jo ją atimti per prievartą be teismo, nes už savo kaltes kiekvienas pats atsakys prieš teisybę. Tai yra, prieš Dievo ir žmonių įstatymus.

Ir jeigu kas kitaip pasielgtų, tai tas ugnimi gesintų liepsną, arba vandeniu džiovintų balą. Vistiek ilgai nusiulauktų ne geistinos, bet apvertintos pasekmės, o tai del to, kad skriauda skriaudos neatitaiso, tik padaro dar didesnę skriaudą. Ir kožna skriauda pati savyje yra nedorybės vaisius ir nelaimių šaltinis.

Socializmo pasekėjai platina idėją panajkinimo privatinės nuosavybės, bet, prisizūrint į jų kasdieninį gyvenimą, nesitiki, kad jie tą betiksliai, vien iš geros valios skelbtų. Nes kaip matosi, kožnas socialistas, o ypač jų vadai stengiasi kiek galėdami daugiau igyti nuosavybės, turtų. Vokietijoje socialisčių vadas Bebelis susikrovė milijonus markių turto, ir daug yra tokių. Net ir mūsų uolūs socialistai iš "Keleivio" susikrovė keletą de (Toliaus bus)

Draugijos kurios turi "Darbininką" už organą.

VALDYBA ŠV. JUOZAPO DR-JOS, SHEBOYGAN, WIS., KURI PAEMĖ "DARBININKĄ" ORGANU.

Prez. Antanas Skieris, 909 Indiana Ave.
Vice-prez. Juozas Bubernis, 733 Indiana Ave.
Fin. rašt. Juozas Rutkauskas, 1013 Clera Ave.
Prot. rašt. Antanas Brusokas, 1019 Delingham Ave.
Marsalka Juozas Buivyda, 1436 So. 9-th Str.
Kasierius Tamošius Grigaliunas, 1437 So. 11-th Str.
Kasos globėjai:
Petras Gelbūda, Mateušas Kučauskas, 1133 Michigan Ave.

Organo sekretorius, Jonas Stauskas,

ŠV. ELZBIETOS DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI HARTFORD, CONN.

Pirm. — Teklė Blužienė, 1214 Broad St.
Vice-pirm. — Paulina Gelažiūtė, 41 Capitol Ave.
Prot. Rašt. — Ona Manikaitė, 234 Park St.
Fin. rašt. — Veronika Smitkiūtė, 44 Hungerford St.
Ild. — Felicija Plikunienė, 103 Bond St.
Ildo glob. — M. Karaliūtė, 24 Woodbridge St.
Marsalka — Elena Valavičiūtė, 23 West St.

ŠV. MIKOLO ARKAN. DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI COLLINSVILLE, ILL.

Pirmininkas: Pranas Stankaitis, 705 Peers Ave.
Vice-pirmininkas: Jurgis Naujokaitis, 440 So. Clinton St.
Prot. Sekretorius: Jonas Rudimskas, 600 N. Guernsey St.
Fin. Sekretorius: Kazys Zukas, 427 Walnut St.
Ildininkas: Mikolas Gudeliauskas, 401 N. Hesperia St.
Ildo globėjas: Jonas Norkus, 904 Vandalia St.
Marsalka: Ad. Smulkis, 817 High St.
Ligonijų lankytojas: Juozas Millus, 335 Central Ave.
Susirinkimams laikomi kas antra ir ketvirtą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, katalikiškos mokyklos salėje
225 VANDALIA ST., COLLINSVILLE, ILL.

ADRESAI VALDYBOS ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO DRAUGIJOS CAMBRIDGE, MASS.

Pirmininkas: — A. Vaisiauskas, 14 Moore St.
Pirm. pagelbininkas: — C. Kavolius, 62 Portland St.
Protokolų Raštininkas: — K. Galinauskas, 719 Main St.
Finansų Raštininkas: — J. Smilgis, 65 Portland St.
Ildininkas: — J. Jasinskis, 218 Washington St.
Marsalka: — J. Lukšis, 220 Washington St.
Kasos globėjai: — K. Voveris, A. Sunudkas, J. Zilis.

LIETUVIAI PAVESKITE DARBUS SAVIEMS.

Geriausias Lietuvis siuvėjas. Siuvu vyriškus ir moteriškus drabužius, sulig naujausios mados. Taisau, prosinu, valau ir dažau senus. Taip-gi kuni-gams siuvu SIUTONUS ir esu gerai įsipraktikavęs tame darbe, kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje. Darbą atlieku greitai ir pigiai. Jeigu kas reikalauja, darbą pasiimu ir pristatau tiesiog į namus. Tel. Charter 2354-4

A. K. MAZALAS 94 JEFFERSON STR., HARTFORD, CONN.

W. W. Chižius Lietuvis Graborius

Jonas Klimas Kvietkų Išdirbėjas

Važiuojame ir į kitus miestus nei kiek brangiau nerokuodam
310 Broadway, So. Boston.
Tel. So. Beeton, 1896-R ir 1642-R

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ.

Knygų ir visokių religiškių daiktų. Kas prisiųs 10c. krasos ženkleliais, gaus katalogą. Turiu daugybę visokių maldaknygių lietuviškų ir lenkiškų.
P. MIKALAUSKAS, 248 W. Fourth Street, South Boston, Mass.

"Draugas"

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų DIENRAŠTIS

"DRAUGAS" duoda daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvynėje Lietuvoje, skelbia idomiausius atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuogreičiausiai.

"DRAUGAS" remia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rūpinasi jų reikalais.

"DRAUGAS" kelia tautišką susipratimą, platina katalikišką lietuvišką kultūrą.

"DRAUGAS" rašomas aiškia ir visiems suprantama kalba.

"DRAUGAS" metams tekaštuoja tikta \$3.00, pusei metų \$1.75. Čikagoje, siunčiant pačta, metams \$4.50. Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c.

Užrubežyje "Draugas" dienraštis metams \$6. "SAVAITINIS DRAUGAS", Metams kaštuoja tik \$1.50.

Atskiras numeris po 3c.

Visais reikalais kreipiantis adresuokite:

Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St. - - - CHICAGO, ILL.

Nebuk be katalikiško laikraščio.

Ar esi susipažinęs su visais lietuvių katalikiškais laikraščiais? Susipažink su visais ir pasirinkęs sau patinkamiausią užsirašyk jį. Jei dar neesi susipažinęs, tai parašyk laisšką ir paprašyk, kad atsiųstų pasižiūrėjimui. Visi savaitiniai ir tankiau einantieji laikraščiai siunčiami pasižiūrėjimui dykai.

Niekas neprivalo būti be katalikiško laikraščio. Reikia kiekvienam bent vieną katalikišką laikraštį užsisakyti ir skaityti. Reikia žinoti, kas katalikų visuomenėje veikiama, reikia vis tēmyti gyvenimo bėgį, reikia pažinti katalikiškas istaigas, organizacijas. Tą pažinsime sekdami katalikišką spaudą.

Tie, kurie neskaity katalikiškų laikraščių lengvai esti visokių atskalūnų sukaldinami, tokie itiki atskalūnų žodžiams ir kelia netvarką mūsų katalikiškose organizacijose, dr-jose, kuopose, parapijose ir visokiame veikime. Tai tokie pasidaro trukdytojai naudingų, gerų darbų.

Tokių sukaldintų lietuvių katalikų yra nemažai ir jie daug blėdies pridaro. O tai taip yra, kad jie neskaity katalikiškų laikraščių.

Prie palaikymo katalikiškos spaudos mus ragina popiežiai, vyskupai, kunigai ir visi apšviestūnai. Šiais laikais nepakanka geram katalikui pasiganeidinti atlikinėjimu katalikiškų apeigų. Reikia prisidėti prie katalikiško veikimo, prie katalikiškos spaudos palaikymo ir platinimo.

Būk skaitytoju bent vieno iš sekančių laikraščių:

"DARBININKAS,"
Metams tris kartus savaitėje \$3.00, vieną kartą savaitėje \$1.50.
242 W. Broadway, - - - South Boston, Mass.

"DRAUGAS"
(Dienraštis)
Metams \$3.00, Savaitinis Draugas metams \$1.50.
1800 W. 46 St., - - - Chicago, Ill.

"SANTAUKA"
(Savaitraštis)
Metams \$1.00, pusei metų 65c.
2120 St. Clair Ave., - - - Cleveland, Ohio.

"VYTIS"
(Du kartu mėnesyje)
Metams \$1.50, pusei metų 75c.
731 W. 18 St. - - - Chicago, Ill.

"IŠEIVIŲ DRAUGAS"
(Savaitraštis)
Metams \$2.00, pusmečiui \$1.00.
Mossend. Lanarkshire, Scotland.

"TIKYBA IR DORA"
(Du kartu mėnesyje)
Metams 75c.
1631 W. North Ave., - - - Chicago, Ill.

"MUZIKA,"
(Mėnraštis)
Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.
P. O. Box 172, - - - Brooklyn, N. Y.

"PAZANGA"
(Mėnraštis)
Metams \$3.00, psm. \$1.50, atskiras numeris 25c.
P. O. Box 204, - - - Girardville, Pa.

"ZVAIGZDĖ"
(Savaitraštis)
Metams \$2.00.
3554 Richmond Street, - - - Philadelphia, Pa.

"ZVIRBLIS"
(Mėnraštis)
Metams \$1.00, pusmečiui 75c.
Box 576, - - - Forest City, Pa.

"EŽYS"
(Mėnraštis)
213 Station Road, Dykehead, Shotts, Scotland.

"SVIESA"
(Du kartu mėnesyje)
Metams 50c.
46 Congress Ave., - - - Waterbury, Conn.

"TAUTOS RYTAS"
(Mėnraštis)
Metams 50c.
314 Mahanoy Ave., - - - Mahanoy City, Pa.

"MOKSLEIVIS"
(Mėnraštis)
Metams \$1.00.
P. O. Box 82, - - - Westfield, Mass.

Jau išėjo iš spaudos Gurkliutės Eilės

KAINA 10 CENTŲ.
Siuskite užsakymus.

Agentai, knygų platintojai užsisakykit šimtais. Lengviausia parduodama knygelė.

Iš L.D.S. Centro raštinės.

L. D. S. auga. Kiekvieną dieną pribuna naujų narių. Jau turime Sąjungoje 1068 narius ir 44 kuopas. Bet nepamirškime, kad iki 1917 metų L. D. S. turime išauginti iki 2.000 narių. Prie to skaičiaus dar trūksta 932 narių.

Pasistengkime surasti juos kuogreičiausia! Pradėkime smarkiau bruždėti.

L.D.S. Centro valdybos 3-čio posėdžio protokolas.

L. D. S. Centro Valdybos 3-čias posėdis įvyko "Darbininko" redakcijos kambariuose 242 W. Broadway So. Boston, Mass. rugpjūčio 16 d., 1916 metų.

Posėdį 8 val. vakare atidarė pirm. p. M. Žioba. Į susirinkimą atsilankė: kun. F. Kemėšis — dvasiškas direktorius; p. M. Žioba — pirm.; p. J. E. Karosas — sekretorius; p. A. F. Kneizis — finansų raštininkas; p. M. Venis — išdininikas; pp. M. Abraščinskas ir J. Petrauskas — išdo globėjai; p. Pr. Gudas — Lit. Komisijos narys. P-nas J. B. Šaliunas — vice-pirmininkas ir p. V. Kudirka — kasos globėjas nepribuvo.

Sekretorius skaito praėjusio susirinkimo protokolą, kurį vienbalsiai visi priėmė ir užtvirtina.

Po to svarstoma neužbaigti praėjusio susirinkimo reikalai. Administratorius, p. A. F. Kneizis, išduoda pilną iš biznio stovio atskaitą, kurią susirinkimas pripažįsta gera ir pilna ir ją priėmė.

L. D. S. kuopų narių atskaitas finansų raštininkas jau priėmė ir išsiuntinėjo kuopoms del pertikrinimo narių stovijų kuopose. Konstitucijos išspaudinta. Ženkliai dar nepadaryta — nesurasta atsakancios firmos. Iki kito susirinkimo galutinai ženklinių klausimą sutvarkyti ir su firmomis susižinoti paskirta pp. M. Abraščinskui, M. Žiobai ir M. Veniui.

P-nas M. Venis praneša, kad Centro kasos pinigai organizacijos vardu jau laikoma "Old South Trust Co." banke.

Po to dar apskalbama kelėta reikalų ir susirinkimą 10 val. vakare uždaro pirmininkas, p. M. Žioba.

L. D. S. Sekretorius J. E. Karosas.

L.D.S. Nauji nariai

L. D. S. NAUJOJŲ KUOPOS IR NAUJI NARIAI.

44 kuopa — Poquonock, Conn.
Pasidaravus p. J. A. Vaitkunui, Poquonock, Conn. susidarė iš 6 narių nauja L. D. S. kuopa, kuri jau bus 44-ta. Prie 44-tos kuopos prisirašė šios ypatos.

Motiejus K. Vilimaitis, Mikolas B. Juškevičia, Vincas Mikevičius, Marcelė Leiščiūtė, Brigita Gataveckienė, Adomas Naiva.

Naujai kuopai linkime kuogreičiausių pasekmių. Lai ji trumpu laiku trigubai paauga!

Pastaruoju laiku L. D. Sąjunga susilaukė naujų narių sekančiose kuopose.

4 kuopa — Athol, Mass.
J. Baltrėnas.

7-ta kuopa — Worcester, Mass.
J. Tautkevičius, K. Tirlikas.

14-ta kuopa — Newark, N. J.
S. Misūnas, J. Gvazdaitis, P. Muzdeika, A. Čelkis, P. Daudgzvartis, J. Pelutis, A. Keršis.

M. Balčius.

32-ta kuopa — Pittston, Pa.
J. Tankelevičius, J. Andriūškėvičius, M. Plotukienė, K. Dambrauskas.

37-ta kuopa — Lewiston, Me.
M. Bernotaitė.

43-ta kuopa — Ansonia, Conn.
Tadas Savickas, Kazimieras Cibulskis, St. Puškinėlis.

Per čią savaitę L. D. Sąjunga laimėjo 25 naujus narius. Pasistengkime sekančią savaitę surasti L. D. Sąjungai ne 25, bet 100 naujų narių.

J. E. Karosas
L. D. S. Sekretorius.

Platinkime savo leidinius.

L. D. S. Centras yra nemažai jau išleides ir dabar vis leidžia populiariškas brošiūreles, kurios savo turiniu, pigumu ir kalbos prastumu kiekvienam lietuviui darbininkui suprantamos ir prieinamos. Apie naudingumą tų knygučių gali paliudyti visi tie, kurie tas knygučes skaitė; o tokių lietuvių darbininkų jau mes turėjome tūkstančiais. L. D. S. Centro leidžiamose knygučėse daugiausia kalbama apie darbininkų reikalus, nurodoma, kaip iš vargų pasiliuosuoti, kas yra darbininko draugai, kas priešai, daug naudingų darbininko luomui atarimų paduodama. Kiekviena išleista knygučė tarsi kalbėti kalba: — Lietuvi darbininke, susiprask, pažink savo spēkas ir pasidarbuok savo būvio pagerinimui.

Dauguma lietuvių darbininkų tų patarimų paklausė ir džiaugiasi dabar pažinę savo reikalų tikrą stovį ir žino kokių kelių jiems tinkamiausia eiti. Bet yra dar daug tokių, kurie visokių neprašytų globotojų vedami, skursta svaigalo ir bedievybės bangų apsemti. Tuos savo nelaimingus brolius privalome išgelbėti iš skurdo ir jiems parodyti tikrą šviesą ir kelią prie gerbuvio. O tą lengvai gali padaryti L. D. S. nariai prikabindami juos prie L. D. S. o ypač inteiškami jiems L. D. S. Centro išleisčių knygučių, kurios geriausia galės intikirinti mūsų atsilikusius brolius ir seseris, kad tikra pažanga ir galutinas kiekvieno lietuvi darbininko tikslas yra — prigulėti prie L. D. S. ir po jos globo šviestis ir mokintis.

Gera knyga ir geras laikraštis — geriausi kiekvieno žmogaus draugai. Tik, žinoma, reikia pasirinkti tokių laikraščių ir knygučių, kurie atsako darbininko dvasiai ir reikalams. Katalikiškoje dvasioje leidžiamų laikraščių turime jau nemažai. Pirmoj eilėj stovi L. D. S. organas "Darbininkas," kuris ištikimiausia tarnauja lietuvi darbininko reikalams, ir apsaugo darbininkus nuo visokių išnaudojimų. "Darbininką" privalo platinti kiekvienas L. D. S. narys. Juo daugiau "Darbininkas" susilauks skaitytojų, remėjų ir platintojų, juo sparčiau augs L. D. S. — mūsų organizacija. Be "Darbininko", kaip augščiau minėjau, L. D. S. Centras leidžia daug naudingų knygučių, kurių dabar "Darbininko" knygyne randasi apie kelius tūkstančius egzempliorių. Tas knygytes turime išplatinti, paskleisti jas po visas kolonijas. Visi L. D. S. nariai tegul pasirūpina "Darbininko" leidinių įsigyti ir juos pardavinėti savo draugams ir pažįstamiems. Kiekvienas L. D. S. narių turi būti savo leidinių agentu. Prie kiekvienos progos tegul pasistengia kuodaugiausia išparduoti geros ir naudingos literatūros.

L. D. S. organizacija ir jos turtas priklauso patiems lietuviams darbininkams, taigi broliai ir seserys darbininkai, auginkime savo turtą, didinkime savo spēkas ir stiprinkime lietuvi darbininko dvasią. "Darbininko" išplatinimas, L. D. S. sustiprinimas ir "Darbininko" leidinių kuogreičiausias paskleidimas po visas lietuvių kolonijas — tebuna mūsų visų švenčiausia pareiga.

J. E. Karosas
L. D. S. Sekretorius.

L. D. S. CENTRO VALDYBOS ANTRASAI.

Dvasiškas Direktorius:
Kun. F. Kemėšis,
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

Pirmininkas:
Motiejus Žioba,
29 Webster St.,
Malden, Mass.

Vice-Pirmininkas:
J. B. Šaliunas,
866 Bank St.,
Waterbury, Conn.

Sekretorius:
J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Finansų Sekretorius:
A. F. Kneizis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Išdinininkas:
Mikolas Venis,
28 Story St.,
So. Boston, Mass.

Globėjai:
Jonas Petrauskas,
66 W. Fifth St.,
So. Boston, Mass.

Vincas Kudirka,
37 Franklin St.,
Norwood, Mass.

M. Abraščinskas,
187 Ames St.,
Montello, Mass.

Literatiška Komisija:
Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pranas Gudas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

**NAUJOJI A. L. R. K. MOTE-
RŲ SAJUNGOS VAL-
DYBA.**

Dvasiškas Vadovas:
Kun. F. S. Kemėšis,
50 W. 6-th Str.,
So. Boston, Mass.

Pirmininkė:
U. Gudienė,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pagelbininkė:
M. L. Gurinskaitė,
3347 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

II Pagelbininkė:
O. Migauskaitė,
50 W. 6 th St.,
So. Boston, Mass.

Raštininkė:
Ona M. Stalionaitė,
26 S. Leonard Str.,
Waterbury, Conn.

Išdinininkė:
Antanina H. Nausiedienė,
917-919 W. 33rd Str.,
Chicago, Ill.

Iždo globėjos:
Marijona Juškienė,
129 Melrose Str.,
Montello, Mass.

Uršulė Jokubauskaitė,
14 Commonwealth Ave.,
Worcester, Mass.

Daktarė kvotėja:
Dr. S. A. Šlakienė,
3255 So. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

GERA PROGA!
Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų su paveikslais (apdaryta) 35c
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpus šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.
P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2,
Hudson, N. Y.

Federacijos Kongresas.

ŠEŠTAS (VI) FEDERACIJOS

Rugsėjo 26 ir 27 d. atsibūs šeštas Federacijos Kongresas So. Boston, Mass. Laiko ne daug teliko. Atlikę įvairių organizacijų seimus ir seimelius ruoškimės milžiniškan mūsų Federacijos Kongresan. Per istisus metus mažai ką tegirdėjome apie Federaciją, mažai jos idėjos praplėtimui tepasidaravome, nes mūsų mintys, jėgos ir energija buvo nukreiptos link žustancios Tėvynės - Lietuvos. Nepaliaudami šelpiti mūsų brolių nukentėjusių nuo karės, t.y. augindami Tautos Fondą, nepamirškime ir savo vietinių reikalų, kuriais kaip tik rūpinasi mūsų Federacija, visų draugijų, organizacijų rišys ir vainikas. Federacijos užduotimi yra 1) padaryti mus galiniais, suvienijus kruvon visas mūsų draugijas, sąjungas ir parapijas, 2) apsaugoti mus amerikiečius nuo ištautėjimo, inkurus augštesnę mokyklą bei kolegiją, išrisi žemesnių mokyklų ir jiems vadovėlių klausimą, kad kuoilgiausiai pasiliktumėme lietuviams ir kuoilgiausiai būtumėme naudingais savo Tėvynėi, 3) skleisti mūsų tarpe sveiką apšvietą, pastačius ant kojų katalikiškąją spaudą ir jos platimo planus sutvarkius. Draugijos tatai, parapijos ir įvairios sąjungos būtinai dalyvaukite šimetiame Kongrese, So. Boston, Mass., juo labiau, kad Kongresui užsibaigus bus plačiai tartasi per dvi net dieni (rugs. 28 ir 29 d.) apie sunaikintos Lietuvos atbudovojimą, apie grįžimą po karės į Lietuvą ir tojo grįžimo sutvarkymą ir t.t.

Gerbiamieji inteligentai, kaip svietiškieji, taip ir dvasiškieji, nuo Jūs ypač prigulės Kongreso pasisekimas. Nepasigailėkite laiko nei triuso Federacijos naudai. Tegul neatsiranda nei vienas kampelis, kur nežinotų apie Federaciją, jos uždavinius ir VI Kongresą rugs. 26 ir 27 d.

KUN. J. MISIUS.
Fed. Pirm.
P. S. Kiti laikraščiai malones atkartoti
Kun. J. M.

Pranešimas.

"Tautos Rytas" išeis rugsėjo mėnesį. Norintieji teuzsisako.

PILNUJŲ BLAIVININKŲ VALDYBOS ANTRASAI:

Pirmininkas: — Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Dvasiškas vadovas: — Kun. P. Saurasaitis,
45 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

Pirm. pagelbininkė: — V. Liutkevičienė,
21 Acton St.,
Worcester, Mass.

1-as Raštininkas: — J. M. Navickas,
La Salette Seminary,
Hartford, Conn.

2-as Raštininkas: — P. J. Jakaitis,
Holy Cross College,
Worcester, Mass.

Išdinininkas: — J. Vaitkus,
19 Hanover St.,
Worcester, Mass.

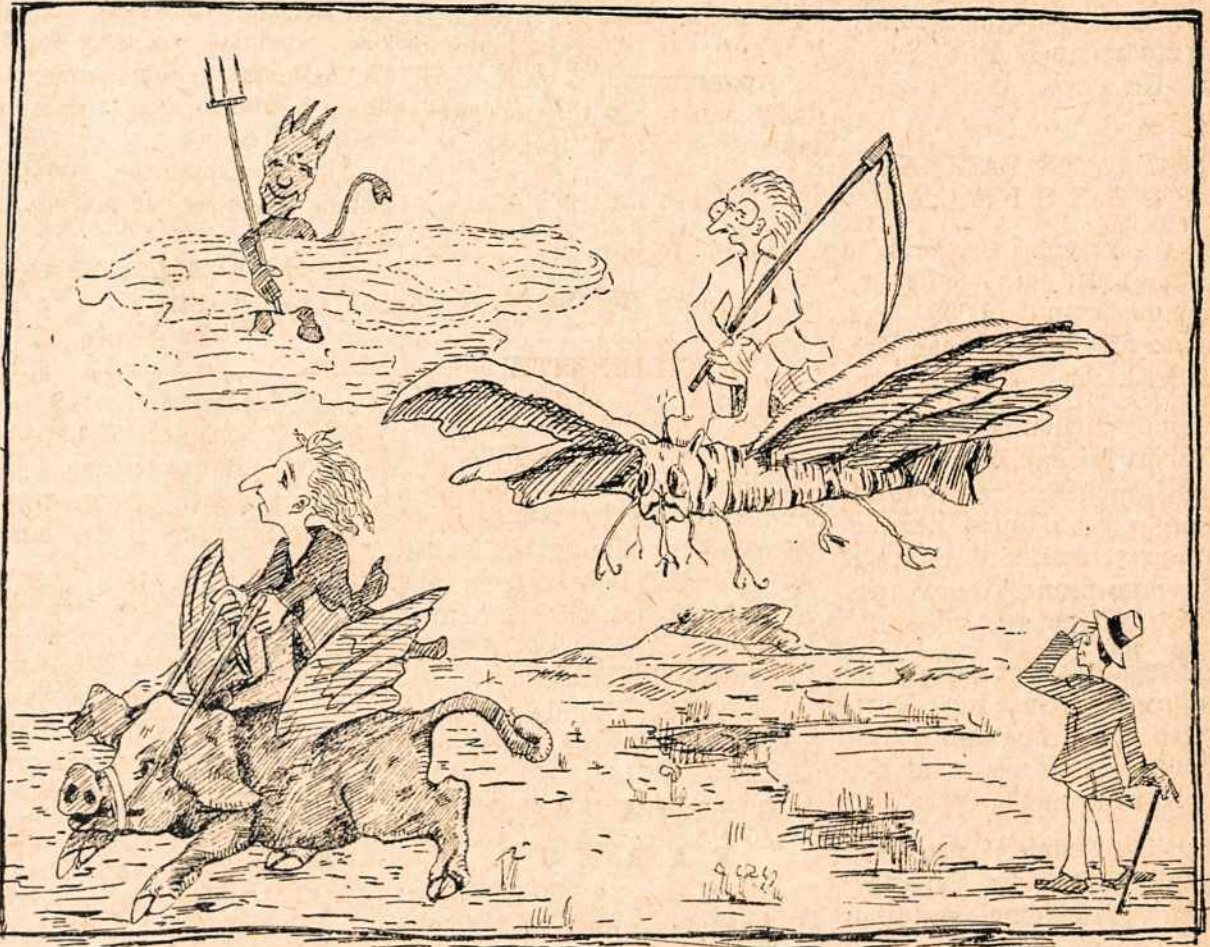
Iždo globėjai: — J. Bakšys,
St. Bernard's Seminary,
Rochester, N. Y.

Kun. J. J. Jakaitis,
41 Providence St.,
Worcester, Mass.

P. Stočkienė,
25 Suffield St.,
Worcester, Mass.

"Tautos Ryto" redaktorius: — Kun. J. J. Jakaitis,
41 Providence St.,
Worcester, Mass.

Dedės Jackaus kampelis.

CICILISTŲ GILTINE.
Šis paveikslėlis parodo labai indomius ir svarbius dalykus. Jo turinio Dėdė Jackus neaiškina. Tegul kiekvienassau įsivaizdina, kaip jam geriausia patinka. Kas geriausia išlumocys šio paveikslėlio reikšmę ir prisius savo išvirozinimus Dėdei Jackui del pavirtinimo — gaus gražią dovaną.

Nevietoj!

"Sakininkas" Hocus-Focus Bezdžionę mylavo, Bet už burnos nesvarumą Per smukutį gavo.

Cicilikai susirinkę, Vienbalsiai nusprendė Kad kudlė bezdžionė-kvaile Kam jų meilės vengė.

O per smukį, esą, gavus Reikia dovanoti, Nes kur, kada, ką šnekėti— Draug's turis žinoti.

F. V.

JUSŲ MYLYSTA, DĖDE JACKAU!

Kreipiuosi aš pas tamistą suvoznais reikalais.

Esu apšvietęs, skaitau "Laisvę" ir "Keleivį;" kuniškių gazetų neapkenčiu. Alų maukiu kaip veršis bužą, laikynu cicilizmą ir laisvamamizmą, tik nežinau kur apsisitanavyti. Ar prie cicilizmo, ar prie laisvamamizmo? Tai gi, dieduk, paskirk man stoną.

Cicilistų bijau todėl, kad atėję į bažnyčią atsisėda labai susikreivinę: dešinis solderis būna pakeltas per šešis colius augštin, o kairis net per keturioliką colių žemyn nuleistas. Tai gi jeigu dėde mane į cicilistus paskirsi, ar reiks ir man taip susikreivinti?

Jei nori dar didesniu svieto lygintoju pasilikti, tai prie "Keleivio" ir "Laisvės" pridėk ir "Šakės-Kardą." Tuomet būsi tikras cicilikas ir galėsi laisvai protauti ir veikti. Geriausia tau vieta, kaip po ciciliku, ne bažnyčia, bet "Šakės-Kardo" plačiosios Brigitos karalija, kur visi cicilikai laisvomis mergomis mainosi ir žemišką rojų ant laisvamamizmą smilčių tvėria.

Tarp cicilizmo ir laisvamamizmą mažas skirtumas. Prigulėdamas prie cicilizmu — būsi lietuvišku nedaugliu, o prigulėdamas prie laisvamamizmą — peraugliu. Jei nori apsaugoti nuo drugio ir kinkų drebėjimo ligų, neik nei pas cicilistus, nei pas laisvamamizmus, bet mauk tiesiog Dėdės Jackaus kampan, kur su pagelba "Ateities" demokratiškos pančekos ir "Keleivio" cicilikiško kapitalizmo lengvai visos limpančios ligos išgydomos. Dėdė Jackus net sanitoriją intaisė, kur bus gydoma mūsų tautos šašai ir šiurkštumai.

Tupi katins ant tvoros, Jo akelės mirga. Žiūri, kas ten po darželį Skraido, sukas, virba.

Petronėlė tu-pu-tupti, Gėlių žiedus skina; Rutą, mėtą ir leliją — Į vainiką pina.

Tupi katins ant tvoros, Uodegaitė kraipo, Žiūri, kas ten po darželį Petronėlę lanko.

Jonuks Bastys, tu-pu-tupt, Po darželį švaistos — Petronėlės vainikėlis. Jis pavogti taisos.

Dėdė Jackus.

J. V. K...s.

Moterų laikraštis.

— Ar girdėjai, kūma, mūsų moterys sąjungietės seime nutarė leist savo laikraštį.

— Kas čia per dyvai: mokiouisi pe rtiok metų rašyt ir kitokių mokslų, tai dabar ir nori savo žiniomis su kitomis pasidalinti, jau Lietuvoje senai moterys turėjo savo laikraštį.

— O aš manau, kad iš to laikraščio nieko gero nebus, nes, sako, būsiąs vedamas katalikiškoje dvasioje. Tai tur būt taip kaip "Darbininkas" ir "Draugas;" gal ir paieškųjimų laisvų vyrų ir laisvų merginų nedės?

— Žinoma, kad nedės, juk tas geram laikraščiu ir nepritinka.

— Tai jau aš jo ir neišsirašysiu.

Bet tu ji išsirašius išgudrėsi, tai ir be ieškymo per laikraščius gausi kogeriausį vaikina ir tai ne koki ten ištvirkėlį laisvamamizmą, bet dorą, gerą kataliką.

— O kiek tas laikraštis kaštuos metams?

— Nežinau, bet manau nebus perbrangiausias.

— Na tai išsirašysiu ir aš, kad tiktai nors būt gražus pažiūrėti, kad negėda būtų vaikinas parodyti.

— Bus gražiausias už visus laikraščius ir raštų talpins kovjvairiausių.

— Kad tik dailių vaikinių paveikslų daug talpintų.

— Vaikinių, kaip vaikinių, bet merginų tai talpins.

— Tai ir gerai. Aš dar prikalsėsiu ir Petrą su Laurą, kad ir juodu užrašytų, o juodu taip mėgsta merginų paveikslus. Ana pas šventakuprių agentą, tai "Darbininko" visus tris numerius nusiperka, kuriuose tiktai yra kokie paveikslai.

— Gerai, gerai, juo daugiau prikalsinsi, juo geriau padarysi.

F. V.

Tu-pu-tupti.

Tupi katins ant tvoros, Jo akelės mirga. Žiūri, kas ten po darželį Skraido, sukas, virba.

Petronėlė tu-pu-tupti, Gėlių žiedus skina; Rutą, mėtą ir leliją — Į vainiką pina.

Tupi katins ant tvoros, Uodegaitė kraipo, Žiūri, kas ten po darželį Petronėlę lanko.

Laiškas Dėdei Jackui.

Komandriausias ciciliku literate, loskavas Dėdžiau Jackau! Šitai pasiunčiu į tavo kampelį cicilikiškos poezijos perlu rinkinėlį delei recenzijos bei kritikos. Na, atstatais akis, o užmerkęs ausis klausyk. Štai, kaip jos gražiai skamba:

— Tironai siurbia mūsų kraują, Nespėja ašaros mums džiūt; Bet vilties mūsų tapti mončėms Mes nedaleiskime pražūt.

— Nuo barikadų, gauja drąsuolių! Visi pagriebkim už "Šakės," Ir skubiai bėgkim link savo gulių — Ak, ten mus lauk' vairišk garbės!

— Kapitalas, kad jį galas Nedaleidžia rėplinė, Ciciliukams mončvaikiukams — Jis uždraudžia sokinė.

Evolucija savu keliu žengia pirmyn, Tat ir cicilikučiai nuo žmonių prie mončių jau slenka artyn.

Na, o kaip šanaunas Dėdžiau Jackau, ar užsitarnauju už tą mano literatišką trūšą diktoką bliūdą cicilikiškos skabaputros?

Su pašėnavone Tavo mokins, kandidatas į cicilikiškus literatus.

Dėdės Jackaus žodis. Gerklę turi labai gerą ir cicilikiškas zaunas nebologai išblianni, bet nerėk kitą syk taip smarkiai, nes užgirs katalikai ir dar gali šonkaulius paskaityti. Su tokiomis eilėmis geriaus būtum važiaves į Brigitos pasaulį, bet ne į Dėdės Jackaus kampelį, kur labai mandagūs ir spravedlyvi žmonės gyvena.

Kitą syk kaip rašysi eiles, tai taip padainuok: —

— Kalakute raudonkakli, Ne burzdėkie taip garsiai, Cicilike raudonraikšti Mylėk laisvę pamažai.

Jei ukvata užeis bliauti, Apie laisvę užsimint, — Šalto vandens gerą samti Ant makaulės sąva, pliuprt. Dėdė Jackus.

Dėdė Jackus.

J. V. K...s.

Atsišaukimas.

Šiuomi atsišaukiamie į Jus gerb. agentai ir kuopų organizatoriai pagalbėti mums šiame darbe. Sulig nutarimo L. D. S. Seimo leisti Kalendorių 1917 metams.

APSIIMKITE PARINKTI APGARŠINIMŲ.

Apgarsinimai nėra sunku gauti, nes leidžiama daugiau kaip 16.000 egz. formato 6X9 — 128 pusl. Kaina bus tik 25c.

Šiomis dienomis buvo išsiuntinėti laiška su išlygomis visiems agentams ir organizatoriams, jeigu kurie negavote tuojaus atsišaukite; taipgi kurie gavo praneškite ar apsiminate pasidarbuoti.

Gavę atsakymą, apgarsinsime organe visus tuos kurie apsiims rinkti apgarsinimus. Suskubkite, nes visai mažai laiko turime.

Butinai turime išleisti prieš "Katalikų Spaudos Savaitę." Jau pradėjame statyti ir tvarkyti.

Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

"Darbininkas,"
242 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Biznieriams svarbu.

L. D. S. leidžia savo kalendorių 1917 m.

Kalendorius bus puikus, iliustruotas, formatas 6X9 — 128 pusl. leisime mažiausiai 16.000. Kaina bus tik 25c.

Geriausia proga biznieriams pasigarsinti jame.

Pagarsinimų kaina labai maža.

Puslapis \$12.00.

Pusė pusl. \$6.00.

4 dalis pusl. \$3.00.

8 dalis pus. \$1.50.

Sušikite pagarsinimus ko greičiausiai, nes paskui bus vėlu ir vietos neturėsime.

Jau pradėjome statyti ir tvarkyti, todėl nesivėluokite. Apgarsinimus galite paduoti mūsų įgaliojėms agentams arba siųsti tiesiai

"Darbininkas,"

242 W. Broadway,
South Boston, Mass.

ATSILIEPKITE!

Povilui Jono sūniui Šukui paeinančiam iš Kauno gub., Ukmergės pav., Debeikių valsčiaus, Radiškių viensėdžio atėjo laiškas nuo brolio Antano Šukio iš Vitebsko gubernijos. Meldžiu atsišaukti šiuo antrašu:

Jonas E. Karosas
242 W. Broadway
So. Boston, Mass..

GERIAUSIOS FARMOS.

Norintieji pirkti gerų farmų su būdinkais, Sodais, apšėtais smėž, sodž, sojų, pupų ir sėmenų nebrangiai ant lengvų išmokėjimų, kreipkitės prie mūsų, seniausių teisingiausių farmų pardavėjų. Mes vieninteliai esame uždejojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Apgyvendiname 360 lietuvių fermerius, kurie trumpu laiku rengiasi išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams ūkininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiosios apielinkės miesto Scotville ir portavo miesto Ludington, Michigan valstijoje. Mason county. Toj puikioj apielinkėj mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelis tūkstančius lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite tuojaus indėdami už 4 centus krasos markių, o mes prisiųsime tos kolonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gyvenimo.

Adresnokite.
A. KIEDIS & CO.
Peoples State Bank Bldg.
Scottville, Mich.

C. & P. Telephone St. Paul 5347
G R A B I N I K A S
IR

BALZAMUOTOJAS.

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numerilius ir į kitus miestus ir pargabėnu iš kitų miestų.

Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.

JONAS GREBLIAUSKAS,
500 So. Paca Street,
Baltimore, M. D.

K. VIDIKAUŠKAS

2833 Levingston Street,
Philadelphia, Pa.
įgaliotas rinkti prenumeratas ir apgarsinimus "Darbininkui."

"Darb." Admin.

Paiėskau vietos del biznio atidarymo. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Mažame miestelyje, kur tyras oras. Kas greičiau praneš gerą vietą, gaus \$5.00.

M. F. S.

18 Albert St.,
Montello, Mass.

Telephone So. Boston 605.

ANTANAS ŠAPALIS

meistras
indeda telephonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.

KAINOS NEBRANGIOS.

Ofisas gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St.
SO. BOSTON, MASS.

Agentai uždirba po \$45.00 į savaitę.

pardavinėdami mūsų patentuotą be šilumos kelinių prosą. iKiekvienam vyrui reikalingas. Visi perka.

Reikalauk platesnių informacijų.

Neris Mfg. Co.,
Box 76, Montello, Mass.

Paveikslai.

Papuoškite savo namus gražiais paveikslais. "Darbininko" knygyne galima gauti dailių, įvairių, visokių, didžiųjų ir mažų, pigių ir brangių paveikslų.

Vietinius ir apielinkės lietuvius kviečiame atsilankyti ir išsiskirti sau tinkamų paveikslų. Kitų miestų lietuviams gali išsirašyti.

Štai paveikslų surašas:

PO 15c. DIDUMAS 11X14 COLIŲ.

Šv. Rita. Spalvuotas.
Šv. Juozapas. Juodas ant balto.
Šv. Cecilija. Juodas ant balto.
V. J. Kristus su erškėčių vainiku. Juodas ant balto.
Širdis V. J. Kristaus. Juodas ant balto.
Nekalto Pras. Panelės šv. Juodas ant balto.

PO 25c., DIDUMAS 16X20 COLIŲ.

Šv. Teresa. Juodas ant šviesiai geltono.
Šv. Juozapas. Juodas ant balto.
Jezaus paveikslas. Juodas ant balto.
Panelė šv. su kūdikėliu. Juodas ant balto.
Apreiškimas Aniolo Gabriėliaus. Spalvuotas.
Užgimimas V. Jezaus. Spalvuotas.

Bėgimas į Egiptą. Spalvuotas.
PO 50c., DIDUMAS 18X24 COLIŲ.

Šventoji Šeimyna. Spalvuotas.
Panelė šv. Škapliernos. Spalvuotas.
Šv. Juozapas. Spalvuotas.
PO 75c., DIDUMAS 16X24 COLIŲ.

Šv. Antanas. Tamsiai spalvuotas.
Nekalto Prasidėjimo Panelės šv. Spalvuotas.

Po 75c., DIDUMAS 22X28 COLIŲ.

Malda Daržė. Spalvuotas.
Panelė šv. Ražancava. Spalvuotas.
Paskutinė Vakariėnė. Spalvuotas.

Šeimyna šventoji. Spalvuotas.
Panelė šv. Škapliernos. Spalvuotas.
Nekalto Prasidėjimo P. šv. Kristus beldžia duris. Spalvuotas.
Bėgimas į Egiptą. Spalvuotas.

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuвам drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų norą.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler Str., Boston, Mass.
(Castle Square's Block'e.)

SIS \$2.50 ŽIEDAS UŽ \$1.00.

Turime ant rankos apie 500 šių žiedų ir kadangi daugiau jų nemanome daryti, tai visus likusius nutarėme parduoti už tiek, kiek jie mums kainavo padaryti.

Sis žiedas yra padarytas gryno Sterling sidabro.

Gvarantuotas. Su išdirbta raide kaip paveikslas už \$1.00. Paimk popieriaus apie 1/2 colio pločio, apvesk apie piršto narį taip, kad galai porieriaus susitėtų. Pažymėk raide, kokią norėsi kad būtų išdirbta, prisiųsk mums su \$1.00, o mes tuojaus prisiųsime tamstai žiedą. Jti nebūsi pilnai užganėdintas, sugrąžinsime pinigus atgal. Rašyk tuojaus.

NERIS MANUFACTURING CO.,
Box 76 d., Montello, Mass.

LIETUVIS KRIAUCIUS. APTIEKA (Gydykla)

Gydome visokias ligas, duodame vaistus, patarimus dykai.

Hampshire St. Pharmacy,
85 Hampshire Street,
(Prie lietuvių bažnyčios)
Cambridge, Mass.

Nepaprastai pigiai

Keliatas vaikams vežimėlių (carriages) mažai krautuvėje apsitrynusių, visai pigiai parduoda.

ATEIK ANKSČIAU.

James Ellis Co.
Kampas B ir B'way,
South Boston, Mass.

GRYNAIS PINIGAIS IR ANT IŠMOKEJIMO.

Lietuviai pardavėjai visuomet randasi krautuvėj.

TELEPHONE SO. BOSTON 605
Lietuviškas ADVOKATAS
William F. J. Howard
Lietuviška pavai dė tuvo
Vincas F. J. Kavalauskas
315 Broadway, So. Boston.

Atsiminkite mirusius

Pastatykite paminklą ant amžinos atminties.

Lietuviai kreipkitės pas mane, nes aš užlaikau puikiausią P A M I N K L Ų išdirbystę.

Yra viena iš geriausių.

A. Čereška

75 Broadway,
So. Boston, Mass.

Meldžiu platinti anglišką pamfletą apie Lietuvos. "A PLEA FOR THE LITHUANIAN'S."

Dar galima gauti visus numerius; o neužlgo ir šeštas numeris išeis iš spaudos. Pamfletai yra papuošti Lietuvos žemlapiu ir Vytauto paveikslu.

KUN. J. J. KAULAKIS,

324 Wharton Street,
Philadelphia, Pa.

D. L. K. V. B. MUZIKALIŠKA MOKYKLA.

Mokinama ant smuiko Piccolo Klarneto Piano Korneto Trombono Būgnelio.
339 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Lenkiška-Lietuviška

Restaurancija

Pataiso geriausius lietuviškus valgius, kaip tai borsčius, kopustus ir tt.

St. Blaszczek

147 Sheldon Street,
Hartford, Conn.

GERIAUSIA LIETUVISKA

Grosernė ir bučernė

Švariai užlaikoma. Lietuviškai pas lietuvius.

B. ir V. ROŠČEVSKIAI

70 John Street,
Hartford, Conn.

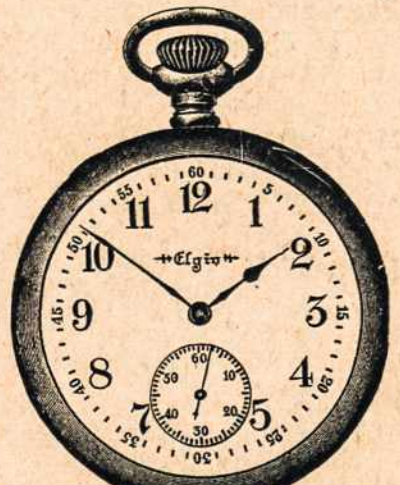
LIETUVIS KRIAUCIUS.

Pasiuvu visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taipgi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju.

PETRAS MAKAREVIČIUS,
105 So. Meade Str.,
(Arti lietuvių bažnyčios)
Wilkes-Barre, Pa.

Ahių Specialistas.
Prienka akinius
H. S. Stone, Oph. D.
399A BROADWAY, SO. BOSTON

Tel. Oxford 4900.
J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausia krautuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotas, duodam ant bargo ir ant išmokėsių, ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste. Suvienytų Valstijų ir Kanadoj, didelį nuostimtį duodam perkupėjams, didelį, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampu.

J. P. TUINYLA,
822 Washington St., Boston, Mass.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS.

Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vntų, moterų ir vaikų drabužių, čėverykų, robų, aukso ir deimanto.

52 MILLBURY STR.,
WORCESTER, MASS.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai.
Ofiso valandos:
Rytaiš iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3 vakaraiš 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G. ST. SO. BOSTON,
Tel. 502 S. B.

Tel. So. Boston 284
DR. JOHN P. JONES
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet.
PHYZIKAS ir SURGIJUS
Speciališkai atlieka visokius blogiausias gydymus, ypatingai su elektromis.
392 Broadway, torpe L. ir 1. SO. BOSTON, MASS.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS
Ofiso adyenos: 1-3 P. M. 7-9 P. M.
Visosios ligos Priskiriama Akintais.
419 Boylston St Boston, Mass.

PIRMO KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.

Valandos: Nuo 9 val. rytą iki 5 val. vakare.
Nedėliomis: Nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

Tel. Main 2483 E. Boston 799-W
George H. Shields
Advokatas
811-812 Old South Building
Boston, Mass.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriamams.

V. LUKOSEVICIA,
Minersville, - - Pa.

LIETUVIŠKI PHOTOGRAPHAI.

Valeika, Laurinaitis & Co.

Atliekam artistiška darbą ir už pigia prekę. Taipgi padarome didelius paveikslus.

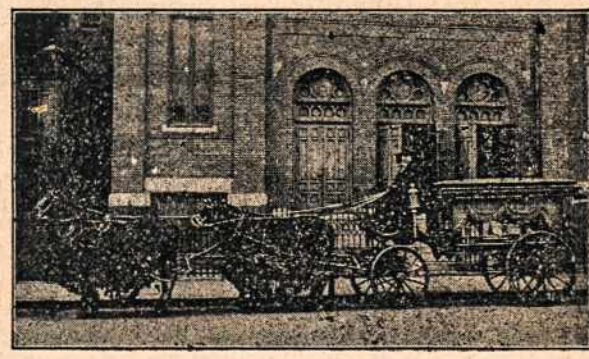
Mūsų adresas:
250 W. 4-th St.,
S. Boston, Mass.
(Arti C St.)

Lietuvis Daktaras Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St.,
Philadelphia, Pa.

Valandos: Nuo 9 iki 11 rito, 2-4 po pietų, 7-8 vakare.

St. Baracevičius.

Geriausias graborius South Boston'e. Šermentis atlieka pigiai, gražiai ir gerai. Važiuoja ir į kitus miestus, nieko ekstra nerokudamas.
258 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS
Telephone: 839-J. So. Boston.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gaut kokios tik pasaulj vartojamos, bet ypatingai geros sekancios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c.	apetito	1.00
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Nuo saulės nudegimo	50c.	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c
Bobro lašai	1.00	Pilės del Kepeny	75c.
Nuo surimo Nervų	50c.	ir Inkstų	75c.
Vaikų ramintojas	25c.	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c
Pamoda plaukams	25c.	Gumas nuo dantų gėlimo	10c
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Nuo viduriavimo mažiems	25c.	Visokie kvėpianti muilai	10, 15 ir 25c
Gydanti mostis nuo pučkų	50c.	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Nuo prakaitavimo koju	25c.		
Mostis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00		

Taipgi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI.

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiųsime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Jau pražydo

„Laisvamanių Ziedu“

2-ras numeris.

Iš 5.000 "Laisvamanių Ziedų" 1-ojo numerio neliko nei vieno; visus išpirkto "Laisvamanių Ziedų" mylėtojai, garbintojai ir remėjai.

Galima spėti, kad 2-ras "Laisvamanių Ziedų" numeris, kuris jau išėjo iš spaudos, turės dar didesnę pasisekimą, nes savo raštais ir apdirbimu daug gražesnis už pirmąjį numerį. Antrą "Laisvamanių Ziedų" numerį puošia graži, gabaus lietuvių artisto nupiešta vinjetė ir visai Amerikai žinomo Dėdės Jackaus paveikslas, kurį specialiai "Laisvamanių Ziedams" numaliavojo žymus artistas piešejas. Kas nori su "Laisvamanių Ziedų" atsakomuoju redaktorium susipažinti, tegul iš anksto užsisako "Laisvamanių Ziedus," nes vėliaus gali nebeganti.

„Laisvamanių žiedu“ 2-ro numerio turinys.

1. Ką laisvamaniai veikia.
2. Kodėl jie falšyvi.
3. Kairėji socializmo ranka.
4. Sutruks pinklės.
5. Kodėl socializmas negalimas.
6. Laisvamaniams nepasisėkė
7. Nelaimės, bėdos, klapatai...
8. Tykus kol miega.
9. Sis-Tas.

Už vieną centą tokios puikios medžiagos nerasite net "cieiliku" žemiškame rojuje. Skaitykite, platinkite, remkite "Laisvamanių Ziedus."

1-as centas.

Užsakantiems šimtą egzemp. 70c. Nuo 200 iki 400 po 60c. šimtas

Imant nemažiau 500 po 50c. šimtas.

Kas norės gauti "Laisvamanių Ziedų" numerį iš kitur, tas turės krasaženklį už 2c.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway So. Boston, Mass.